

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)

17 päivänä kesäkuuta 2021 *

Ennakkoratkaisupyyntö – Immateriaalioikeus – Tekijänoikeus ja lähioikeudet – Direktiivi 2001/29/EY – 3 artiklan 1 ja 2 kohta – Yleisön saataviin saattamisen käsite – Suojatun teoksen sisältävän tiedoston lataaminen vertaisverkosta (peer-to-peer-verkko) ja kyseisen tiedoston osien saattaminen samanaikaisesti saataviin niiden verkkoon lataamista varten – Direktiivi 2004/48/EY – 3 artiklan 2 kohta – Toimenpiteiden, menettelyjen ja oikeussuojakeinojen väärinkäyttö – 4 artikla – Henkilöt, joilla on oikeus pyytää toimenpiteiden, menettelyjen ja oikeussuojakeinojen soveltamista – 8 artikla – Tiedonsaantioikeus – 13 artikla – Vahingon käsite – Asetus (EU) 2016/679 – 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan f alakohhta – Luonnollisten henkilöiden suojele henkilötietojen käsittelyssä – Käsittelyn lainmukaisuus – Direktiivi 2002/58/EY – 15 artiklan 1 kohta – Lainsäädännölliset toimenpiteet, joilla rajoitetaan oikeuksien ja velvollisuuksien ulottuvuutta – Perusoikeudet – Euroopan unionin perusoikeuskirjan 7 ja 8 artikla, 17 artiklan 2 kohta ja 47 artiklan ensimmäinen kohta

Asiassa C-597/19,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Ondernemingsrechtbank Antwerpen (Antwerpenin yritystuomioistuin, Belgia) on esittänyt 29.7.2019 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 6.8.2019, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Mircom International Content Management & Consulting (M.I.C.M.) Limited

vastaaan

Telenet BVBA,

Proximus NV:n ja

Scarlet Belgium NV:n

osallistuessa asian käsittelyyn,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja E. Regan sekä tuomarit M. Ilešič (esittelevä tuomari), E. Juhász, C. Lycourgos ja I. Jarukaitis,

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

julkisasiamies: M. Szpunar,

kirjaaja: hallintovirkkamies C. Strömholm,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 10.9.2020 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- Mircom International Content Management & Consulting (M.I.C.M.) Limited, edustajinaan T. Toremans ja M. Hügel, advocaten,
- Telenet BVBA, edustajinaan H. Haouideg, avocat, ja S. Debaene, advocaat,
- Proximus NV ja Scarlet Belgium NV, edustajinaan B. Van Asbroeck, avocat, sekä I. De Moortel ja P. Hechtermans, advocaten,
- Italian hallitus, asiamiehenään G. Palmieri, avustajanaan P. Pucciariello, avvocato dello Stato,
- Itävallan hallitus, asiamiehenään J. Schmoll,
- Puolan hallitus, asiamiehenään B. Majczyna,
- Euroopan komissio, asiamiehinään F. Wilman, H. Kranenborg ja J. Samnadda,

kuultuaan julkisasiamiehen 17.12.2020 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee tekijänoikeuden ja lähioikeuksien tiettyjen piirteiden yhdenmukaistamisesta tietoyhteiskunnassa 22.5.2001 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/29/EY (EYVL 2001, L 167, s. 10) 3 artiklan 1 ja 2 kohdan, teollis- ja tekijänoikeuksien noudattamisen varmistamisesta 29.4.2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/48/EY (EUVL 2004, L 157, s. 45) 3 artiklan 2 kohdan, 4 artiklan, 8 artiklan ja 13 artiklan sekä luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta 27.4.2016 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679 (yleinen tietosuojasetus) (EUVL 2016, L 119, s. 1) 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan f alakohdan, luettuna yhdessä henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla 12.7.2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/58/EY (sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi) (EYVL 2002, L 201, s. 37), sellaisena kuin se on muutettuna 25.11.2009 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2009/136/EY (EUVL 2009, L 337, s. 11) (jäljempänä direktiivi 2002/58), 15 artiklan 1 kohdan kanssa, tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Kyproksen oikeuden mukaan perustettu Mircom International Content Management & Consulting (M.I.C.M.) Limited -niminen yhtiö (jäljempänä Mircom), joka on kahdeksan Yhdysvaltoihin ja Kanadaan sijoittautuneen yrityksen tuottamiin lukuisiin pornografisiin elokuviin liittyvien tiettyjen oikeuksien haltija, ja Belgiaan

sijoittautunut Telenet BVBA -niminen yhtiö, joka tarjoaa muun muassa internetyhteyspalveluja, ja jossa on kyse siitä, että Telenet BVBA on kieltäytynyt toimittamasta tietoja, joilla voidaan tunnistaa sen asiakkaat erikoistuneen yhtiön Mircomin lukuun vertaisverkosta (peer-to-peer-verkko), jossa eräiden Telenetin asiakkaiden väitetään BitTorrent-protokollaa käyttäen saattaneen saataviin Mircomin tuotevalikoimaan kuuluvia elokuvia, keräämien useiden tuhansien IP-osoitteiden perusteella.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

Immateriaalioikeuksia koskevat oikeussäännöt

– Direktiivi 2001/29

3 Direktiivin 2001/29 johdanto-osan 3, 4, 9, 10 ja 31 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(3) Ehdotettu yhdenmukaistaminen edistää sisämarkkinoiden neljän vapauden toteuttamista ja liittyy erityisesti niiden oikeudellisten peruseriaatteiden noudattamisen, jotka koskevat omaisuutta, henkinen omaisuus mukaan lukien, sekä ilmaisunvapautta ja yleistä etua.

(4) Tekijänoikeuden ja lähioikeuksien oikeudellisten puitteiden yhdenmukaistaminen lisää oikeusvarmuutta ja täyttää henkisen omaisuuden korkeatasoisen suojan vaatimukset sekä edistää siten merkittäviä investointeja luovuuteen ja innovaatioon – –

– –

(9) Tekijänoikeuden ja lähioikeuksien yhdenmukaistamisen on perustuttava suojan korkeaan tasoon, koska nämä oikeudet ovat ratkaisevan tärkeitä henkisen luomistyön kannalta. Niiden suojaaminen auttaa varmistamaan luovuuden ylläpitämisen ja kehittymisen niin tekijöiden, esittäjien, tuottajien, kuluttajien, kulttuurin, teollisuuden kuin suuren yleisön etujen mukaisesti. Tämän vuoksi henkisen omaisuuden tunnustetaan olevan erottamaton osa omaisuuden käsitettä.

(10) Voidakseen jatkaa luovaa ja taiteellista työtään tekijöiden tai esittäjien on saatava asianmukainen korvaus työnsä käyttämisestä, kuten myös tuottajien voidakseen rahoittaa tällaista työtä. Tuotteiden kuten äänitteiden, elokuvien tai multimediatuotteiden sekä esimerkiksi tilauspalvelujen kaltaisten palvelujen tuottamiseen vaadittavat investoinnit ovat merkittäviä. Henkistä omaisuutta koskevien oikeuksien riittävä oikeudellinen suoja on tarpeen, jotta tämän korvauksen saatavuus voidaan taata ja mahdollistaa näille investoinneille riittävä tuotto.

– –

(31) Eri oikeudenhaltijaryhmien välisten samoin kuin eri oikeudenhaltijaryhmien ja suojatun aineiston käyttäjien välisten oikeuksien ja etujen oikeudenmukainen tasapaino on turvattava. – –”

- 4 Kyseisen direktiivin 3 artiklassa, jonka otsikko on ”Oikeus välittää yleisölle teoksia ja oikeus saattaa muu aineisto yleisön saataviin”, säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että tekijöillä on yksinoikeus sallia tai kieltää teostensa langallinen tai langaton välittäminen yleisölle, mukaan lukien teosten saattaminen yleisön saataviin siten, että yleisöön kuuluvilla henkilöillä on mahdollisuus saada teokset saataviinsa itse valitsemastaan paikasta ja itse valitsemanaan aikana.

2. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että yksinoikeus sallia tai kieltää langallinen tai langaton yleisön saataviin saattaminen siten, että yleisöön kuuluvilla henkilöillä on mahdollisuus saada suojattu aineisto saataviinsa itse valitsemastaan paikasta ja itse valitsemanaan aikana, on:

--

c) elokuvien ensimmäisten tallenteiden tuottajilla elokuviensa alkuperäiskappaleiden ja niiden kopioiden osalta;

--

3. Edellä 1 ja 2 kohdassa mainitut oikeudet eivät sammu tässä artiklassa säädetyllä tavalla tapahtuvan yleisölle välittämisen tai yleisön saataviin saattamisen yhteydessä.”

– ***Direktiivi 2004/48***

- 5 Direktiivin 2004/48 johdanto-osan 10, 14 ja 18 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(10) Tämän direktiivin tavoitteena on lähentää lainsäädäntöjä, jotta voidaan varmistaa teollis- ja tekijänoikeuksien suojan korkea, yhdenvertainen ja yhdenmukainen taso sisämarkkinoilla.

--

(14) Tämän direktiivin 6 artiklan 2 kohdassa, 8 artiklan 1 kohdassa ja 9 artiklan 2 kohdassa säädettyjä toimenpiteitä on tarpeen soveltaa ainoastaan, kun on kyse kaupallisessa laajuudessa toteutetuista teoista. Tämä ei rajoita jäsenvaltioiden mahdollisuutta soveltaa näitä toimenpiteitä myös muiden tekojen osalta. Kaupallisessa laajuudessa toteutettuja tekoja ovat ne, jotka on tehty suoran tai välillisen taloudellisen tai kaupallisen edun tavoittelemiseksi; tämä sulkee yleensä pois vilpittömässä mielessä toimivien loppukuluttajien teot.

--

(18) Henkilöiden, joilla on oikeus pyytää näiden toimenpiteiden, menettelyjen ja oikeussuojakeinojen soveltamista, ei tarvitse välttämättä olla oikeudenhaltijoita, vaan ne voivat olla myös tahoja, joilla on asiassa välittömiä etuja ja oikeudellinen asema, jos sovellettava lainsäädäntö sen sallii ja mainitun lainsäädännön mukaisesti, ja joihin voidaan lukea myös ammattialan järjestöt, jotka hallinnoivat näitä oikeuksia tai puolustavat niitä yhteisiä ja yksittäisiä etuja, jotka ovat niiden vastuulla.”

- 6 Kyseisen direktiivin 2 artiklan, jonka otsikko on ”Soveltamisala”, 1 kohdassa ja 3 kohdan a alakohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Tässä direktiivissä säädettyjä toimenpiteitä, menettelyjä ja oikeussuojakeinoja sovelletaan 3 artiklan mukaisesti kaikkiin yhteisön lainsäädännössä ja/tai kyseisen jäsenvaltion lainsäädännössä säädettyjen teollis- ja tekijänoikeuksien loukkauksiin, sanotun kuitenkaan rajoittamatta yhteisön tai jäsenvaltioiden lainsäädännössä säädettyjen tai säädettävien keinojen käyttämistä, sikäli kuin mainitut keinot ovat edullisempia oikeudenhaltijoille.

--

3. Tämä direktiivi ei vaikuta:

a) teollis- ja tekijänoikeuksia koskevaa aineellista oikeutta sääteleviin yhteisön säädöksiin, joita ovat -- [yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 24.10.1995 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston] direktiivi 95/46/EY [(EYVL 1995, L 281, s. 31)] --”

- 7 Direktiivin 2004/48 II luku, jonka otsikko on ”Toimenpiteet, menettelyt ja oikeussuojakeinot”, sisältää direktiivin 3–15 artiklan. Kyseisen direktiivin 3 artiklassa, jonka otsikko on ”Yleinen velvoite”, säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltioiden on säädettävä tarvittavat toimenpiteet, menettelyt ja oikeussuojakeinot tässä direktiivissä tarkoitettujen teollis- ja tekijänoikeuksien noudattamisen varmistamiseksi. Näiden toimenpiteiden, menettelyjen ja oikeussuojakeinojen on oltava oikeudenmukaisia ja tasapuolisia, ne eivät saa olla liian monimutkaisia tai kalliita eivätkä ne saa sisältää kohtuuttomia määräaikoja tai johtaa aiheettomiin viivytyksiin.

2. Näiden toimenpiteiden, menettelyjen ja oikeussuojakeinojen on myös oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia, ja niitä on sovellettava siten, että vältetään luomasta esteitä lailliselle kaupankäynnille ja säädetään takeista niiden väärinkäytön estämiseksi.”

- 8 Direktiivin 2004/48 4 artiklassa, jonka otsikko on ”Henkilöt, joilla on oikeus pyytää toimenpiteiden, menettelyjen ja oikeussuojakeinojen soveltamista”, säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on myönnettävä oikeus pyytää tässä luvussa tarkoitettujen toimenpiteiden, menettelyjen ja oikeussuojakeinojen soveltamista:

- a) sovellettavan lainsäädännön mukaisesti teollis- ja tekijänoikeuksien haltijoille;
- b) kaikille muille henkilöille, joilla on oikeus käyttää näitä oikeuksia, erityisesti käyttöluvan haltijoille, jos sovellettava lainsäädäntö sen sallii ja mainitun lainsäädännön mukaisesti;
- c) teollis- ja tekijänoikeuksia kollektiivisesti hallinnoiville elimille, joilla on säännönmukaisesti tunnustettu oikeus edustaa teollis- ja tekijänoikeuksien haltijoita, jos sovellettava lainsäädäntö sen sallii ja mainitun lainsäädännön mukaisesti;
- d) alan edunvalvonnasta vastaaville elimille, joilla on säännönmukaisesti tunnustettu oikeus edustaa teollis- ja tekijänoikeuksien haltijoita, jos sovellettava lainsäädäntö sen sallii ja mainitun lainsäädännön mukaisesti.”

- 9 Kyseisen direktiivin 6 artiklan, jonka otsikko on ”Todistusaineisto”, 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jos loukkaus on toteutettu kaupallisessa laajuudessa, jäsenvaltioiden on samoin edellytyksin toteutettava myös tarpeelliset toimenpiteet sen mahdollistamiseksi, että toimivaltaiset oikeusviranomaiset voivat toisen osapuolen pyynnöstä antaa tarvittaessa määräyksen esittää pankki-, rahoitus- tai kaupallisia asiakirjoja, jotka ovat vastapuolen hallussa, edellyttäen, että luottamuksellisten tietojen suoja taataan.”

- 10 Mainitun direktiivin 8 artiklassa, jonka otsikko on ”Tiedonsaantioikeus”, säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset oikeusviranomaiset voivat teollis- tai tekijänoikeuden loukkausta koskevan oikeudenkäynnin yhteydessä kantajan perustellusta ja oikeasuhteisesta pyynnöstä määrätä, että sellaisten tavaroiden ja palvelujen alkuperästä ja jakeluverkosta, jotka loukkaavat teollis- tai tekijänoikeutta, annetaan tietoja. Tiedonantovelvollinen on teollis- tai tekijänoikeuksia loukannut ja/tai kuka tahansa muu henkilö:

- a) jonka on todettu pitävän hallussaan riidanalaisia tavaroita kaupallisessa laajuudessa;
 - b) joka on tavattu käyttämästä riidanalaisia palveluja kaupallisessa laajuudessa;
 - c) jonka on todettu tarjoavan loukkaavassa toiminnassa käytettäviä palveluja kaupallisessa laajuudessa;
- tai
- d) jonka a, b tai c alakohdassa tarkoitettu henkilö on osoittanut osallistuneen kyseisten tavaroiden tuottamiseen, valmistukseen tai jakeluun tai näiden palvelujen tarjoamiseen.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin tietoihin sisältyvät tapauksen mukaan:

- a) tuotteen tai palvelujen tuottajien, valmistajien, jakelijoiden, toimittajien ja muiden aikaisempien haltijoiden sekä aiottujen tukku- ja vähittäiskauppiaiden nimet ja osoitteet;
- b) tiedot tuotettujen, valmistettujen, toimitettujen, vastaanotettujen tai tilattujen tavaroiden taikka palveluiden määrästä sekä kyseisistä tavaroista tai palveluista saaduista hinnoista.

3. Edellä 1 ja 2 kohdan säännökset eivät rajoita muita laissa annettuja säännöksiä, jotka

- a) antavat oikeuden haltijalle oikeuden saaja laajempia tietoja;
- b) koskevat tämän artiklan nojalla ilmoitettujen tietojen käyttöä rikos- tai siviilioikeudellisessa menettelyssä;
- c) koskevat vastuuta tiedonsaantioikeuden väärinkäytöstä;
- d) antavat mahdollisuuden kieltäytyä sellaisten tietojen antamisesta, jotka pakottaisivat 1 kohdassa tarkoitettun henkilön myöntämään oman tai lähisukulaisensa osallistumisen teollis- tai tekijänoikeuden loukkaukseen;

tai

e) koskevat tietolähteiden luottamuksellisuuden suoja tai henkilötietojen käsittelyä.”

- 11 Direktiivin 2004/48 9 artiklan, jonka otsikko on ”Turvaamis- ja säilyttämistoimenpiteet”, 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Kaupallisessa laajuudessa tehtyjen loukkausten osalta jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos vahingon kärsinyt osapuoli osoittaa olosuhteet, jotka saattavat uhata vahingonkorvauksen maksamista, – – oikeusviranomaiset voivat määrätä väitetyn loukkaajan irtainta ja kiinteää omaisuutta asetettavaksi hukkaamiskieltoon sekä myös tämän pankkitilit ja muut varat jäädytettäväksi. Tässä tarkoituksessa toimivaltaiset viranomaiset voivat määrätä esitettäväksi pankki-, rahoitus- tai kaupallisia asiakirjoja tai asianmukaisen pääsyn asiaankuuluviin tietoihin.”

- 12 Kyseisen direktiivin 13 artiklassa, jonka otsikko on ”Vahingonkorvaukset”, säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset oikeusviranomaiset määräävät vahingon kärsineen osapuolen hakemuksesta loukkaajan, joka tiesi tai jolla oli riittävät perusteet tietää ryhtyneensä loukkaavaan tekoon, maksamaan oikeudenhaltijalle vahingonkorvauksen, joka vastaa tälle loukkauksen johdosta koitunutta [tosi]asiallista vahinkoa.

Määrittäessään vahingonkorvauksen oikeusviranomaisten on:

- a) otettava huomioon kaikki asianmukaiset näkökohdat, kuten vahingon kärsineelle osapuolelle aiheutuneet kielteiset taloudelliset seuraukset, saamatta jäänyt voitto mukaan lukien, loukkaajan saama perusteeton etu ja soveltuviissa tapauksissa muita kuin taloudellisia tekijöitä, kuten oikeudenhaltijalle loukkauksen johdosta aiheutunut aineeton vahinko;

tai

- b) vaihtoehtona a kohdan säännökselle oikeusviranomaiset voivat soveltuviissa tapauksissa määrittää vahingot kiinteänä määränä esimerkiksi vähintään niiden rojaltien tai maksujen määrän perusteella, jotka oikeudenloukkaaja olisi joutunut suorittamaan, jos se olisi pyytänyt lupaa käyttää kyseistä teollis- ja tekijänoikeutta.

2. Jos oikeudenloukkaaja ei ole tietoisesti ryhtynyt loukkaavaan tekoon tai ryhtyi loukkaavaan tekoon ilman, että hänellä oli riittävät perusteet tietää ryhtyvänsä siihen, jäsenvaltiot voivat säätää, että oikeusviranomaiset voivat määrätä voitot perittäviksi takaisin tai maksettavaksi vahingonkorvauksen, joka voi olla ennalta määrätty.”

– *Direktiivi 2014/26/EU*

- 13 Tekijänoikeuden ja lähioikeuksien kollektiivisesta hallinnoinnista sekä usean valtion alueen kattavasta musiikkiteosten oikeuksien lisensoinnista verkkokäyttöä varten sisämarkkinoilla 26.2.2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/26/EU (EUVL 2014, L 84, s. 72) 39 artiklassa, jonka otsikko on ”Yhteishallinnointiorganisaatioista ilmoittaminen”, säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on hallussaan olevien tietojen pohjalta toimitettava komissiolle luettelo alueelleen sijoittautuneista yhteishallinnointiorganisaatioista viimeistään 10 päivänä huhtikuuta 2016.

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle viipymättä mahdollisista muutoksista tähän luetteloon.

Komissio julkistaa nämä tiedot ja pitää ne ajan tasalla.”

Henkilötietojen suojaa koskeva sääntely

– Direktiivi 95/46

- 14 Direktiivin 95/46 7 artiklan, joka on kyseisen direktiivin II luvun II jaksossa, jonka otsikko on ”Tietojenkäsittelyn laillisuutta koskevat periaatteet”, f alakohdassa säädettiin seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, että henkilötietoja voidaan käsitellä ainoastaan,

--

f) jos käsittely on tarpeen rekisterinpitäjän tai tiedot saavan sivullisen oikeutetun intressin toteuttamiseksi, paitsi milloin tämän intressin syrjäyttävät rekisteröidyn 1 artiklan 1 kohdan perusteella suojaa tarvitsevat intressit ja perusoikeudet ja -vapaudet.”

- 15 Kyseisen direktiivin 8 artiklan 1 kohdassa ja 2 kohdan e alakohdassa säädettiin seuraavaa:

”1. Jäsenvaltioiden on kiellettävä sellaisten henkilötietojen käsittely, jotka koskevat rotua tai etnistä alkuperää, poliittisia mielipiteitä, uskonnollista tai filosofista vakaumusta tai ammattiliittoon kuulumista, sekä terveyteen ja seksuaaliseen käyttäytymiseen liittyvien tietojen käsittely.

2. Edellä 1 kohtaa ei sovelleta, jos

--

e) käsittely koskee tietoja, jotka rekisteröity on nimenomaisesti saattanut julkisiksi, tai jos käsittely on tarpeen oikeusvaateen laatimiseksi, esittämiseksi tai puolustamiseksi.”

- 16 Mainitun direktiivin 13 artiklan 1 kohdan g alakohdassa säädettiin seuraavaa:

”Jäsenvaltiot voivat toteuttaa lainsäädännöllisiä toimenpiteitä, joilla pyritään rajoittamaan 6 artiklan 1 kohdassa, 10 artiklassa, 11 artiklan 1 kohdassa sekä 12 ja 21 artiklassa säädettyjen oikeuksien ja velvoitteiden alaa, jos tällaiset rajoitukset ovat välttämättömiä, jotta varmistettaisiin

--

g) rekisteröidyn suojelu tai muiden oikeudet ja vapaudet.”

– Asetus 2016/679

- 17 Asetuksen 2016/679 4 artiklan, jonka otsikko on ”Määritelmät”, 1, 2, 9 ja 10 alakohdassa säädetään seuraavaa:

”Tässä asetuksessa tarkoitetaan

- 1) 'henkilötiedoilla' kaikkia tunnistettuun tai tunnistettavissa olevaan luonnolliseen henkilöön, jäljempänä 'rekisteröity', liittyviä tietoja; tunnistettavissa olevana pidetään luonnollista henkilöä, joka voidaan suoraan tai epäsuorasti tunnistaa erityisesti tunnistetietojen, kuten nimen, henkilötunnuksen, sijaintitiedon, verkkotunnistetietojen taikka yhden tai useamman hänelle tunnusomaisen fyysisen, fysiologisen, geneettisen, psyykkisen, taloudellisen, kulttuurillisen tai sosiaalisen tekijän perusteella,
 - 2) 'käsittelyllä' toimintoa tai toimintoja, joita kohdistetaan henkilötietoihin tai henkilötietoja sisältäviin tietojoukkoihin joko automaattista tietojenkäsittelyä käyttäen tai manuaalisesti, kuten tietojen keräämistä, tallentamista, järjestämistä, jäsentämistä, säilyttämistä, muokkaamista tai muuttamista, hakua, kyselyä, käyttöä, tietojen luovuttamista siirtämällä, levittämällä tai asettamalla ne muutoin saataville, tietojen yhteensovittamista tai yhdistämistä, rajoittamista, poistamista tai tuhoamista,
-
- 9) 'vastaanottajalla' luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, viranomaista, virastoa tai muuta elintä, jolle luovutetaan henkilötietoja, oli kyseessä kolmas osapuoli tai ei. --
 - 10) 'kolmannella osapuolella' luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, viranomaista, virastoa tai muuta toimielintä kuin rekisteröityä, rekisterinpitäjää, henkilötietojen käsittelijää ja henkilöä, joilla on oikeus käsitellä henkilötietoja suoraan rekisterinpitäjän tai henkilötietojen käsittelijän välittömän vastuun alaisena”.
- 18 Kyseisen asetuksen 6 artiklan, jonka otsikko on ”Käsittelyn lainmukaisuus”, 1 kohdan ensimmäisen alakohdan f alakohdassa ja toisessa alakohdassa säädetään seuraavaa:
- ”Käsittely on lainmukaista ainoastaan jos ja vain siltä osin kuin vähintään yksi seuraavista edellytyksistä täyttyy:
-
- f) käsittely on tarpeen rekisterinpitäjän tai kolmannen osapuolen oikeutettujen etujen toteuttamiseksi, paitsi milloin henkilötietojen suoja edellyttävät rekisteröidyn edut tai perusoikeudet ja -vapaudet syrjäyttävät tällaiset edut, erityisesti jos rekisteröity on lapsi.
- Ensimmäisen alakohdan f alakohtaa ei sovelleta tietojenkäsittelyyn, jota viranomaiset suorittavat tehtäviensä yhteydessä.”
- 19 Mainitun asetuksen 9 artiklassa, jonka otsikko on ”Erityisiä henkilötietoryhmiä koskeva käsittely”, 2 kohdan e ja f alakohdassa säädetään, että tiettyjen henkilötietojen käsittelyä koskevaa kieltoa, jonka piiriin kuuluvat muun muassa luonnollisen henkilön seksuaalista käyttäytymistä ja suuntautumista koskevat tiedot, ei sovelleta, jos käsittely koskee henkilötietoja, jotka rekisteröity on nimenomaisesti saattanut julkisiksi, tai jos käsittely on tarpeen oikeusvaateen laatimiseksi, esittämiseksi tai puolustamiseksi.

- 20 Asetuksen 2016/679 23 artiklan, jonka otsikko on ”Rajoitukset”, 1 kohdan i ja j alakohdassa säädetään seuraavaa:

”Rekisterinpitäjään tai henkilötietojen käsittelijään sovellettavassa unionin oikeudessa tai jäsenvaltion lainsäädännössä voidaan lainsäädäntötoimenpiteellä rajoittaa 12–22 artiklassa ja 34 artiklassa sekä 5 artiklassa, siltä osin kuin sen säännökset vastaavat 12–22 artiklassa säädettyjä oikeuksia ja velvollisuuksia, säädettyjen velvollisuuksien ja oikeuksien soveltamisalaa, jos kyseisessä rajoituksessa noudatetaan keskeisiltä osin perusoikeuksia ja -vapauksia ja se on demokraattisessa yhteiskunnassa välttämätön ja oikeasuhteinen toimenpide, jotta voidaan taata

--

i) rekisteröidyn suojelu tai muille kuuluvat oikeudet ja vapaudet;

j) yksityisoikeudellisten kanteiden täytäntöönpano.”

- 21 Asetuksen 2016/679 94 artiklassa, jonka otsikko on ”Direktiivin [95/46] kumoaminen”, säädetään seuraavaa:

”1. Kumotaan direktiivi [95/46] 25 päivästä toukokuuta 2018.

2. Viittauksia kumottuun direktiiviin pidetään viittauksina tähän asetukseen. --”

- 22 Saman asetuksen 95 artiklassa, jonka otsikko on ”Suhde direktiiviin [2002/58]”, säädetään seuraavaa:

”Tällä asetuksella ei aseteta luonnollisille henkilöille tai oikeushenkilöille lisävelvoitteita sellaisen käsittelyn osalta, joka liittyy yleisesti saatavilla olevien sähköisten viestintäpalvelujen tarjoamiseen yleisissä viestintäverkoissa unionissa, suhteessa sellaisiin seikkoihin, joiden osalta niiden on noudatettava direktiivissä [2002/58] säädettyjä erityisiä velvoitteita, joilla on sama tavoite.”

– *Direktiivi 2002/58*

- 23 Direktiivin 2002/58 1 artiklan, jonka otsikko on ”Soveltamisala ja tavoite”, 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Tässä direktiivissä säädetään sellaisten kansallisten säännösten yhdenmukaistamisesta, joita tarvitaan samantasoisien perusoikeuksien ja -vapauksien, erityisesti yksityisyyttä ja luottamuksellisuutta koskevan oikeuden, suojan varmistamiseksi henkilötietojen käsittelyssä sähköisen viestinnän alalla sekä tällaisten tietojen ja sähköisten viestintälaitteiden ja -palvelujen vapaan liikkuvuuden varmistamiseksi yhteisössä.

2. Tämän direktiivin säännöksillä täsmennetään ja täydennetään direktiiviä [95/46] edellä 1 kohdassa mainittuja tarkoituksia varten. --”

- 24 Direktiivin 2002/58 2 artiklan, jonka otsikko on ”Määritelmät”, toisen kohdan b alakohdassa on seuraava säännös:

”Lisäksi tässä direktiivissä tarkoitetaan

--

b) 'liikennetiedoilla' tietoja, joita käsitellään sähköisessä viestintäverkossa välitettävää viestintää tai sen laskutusta varten”.

25 Kyseisen direktiivin 5 artiklassa, jonka otsikko on ”Viestinnän luottamuksellisuus”, säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltioiden on kansallisella lainsäädännöllä varmistettava yleisen viestintäverkon ja yleisesti saatavilla olevien sähköisten viestintäpalvelujen välityksellä tapahtuvan viestinnän ja siihen liittyvien liikennetietojen luottamuksellisuus. Niiden on erityisesti kiellettävä se, että muut henkilöt kuin käyttäjät ilman kyseisten käyttäjien nimenomaista suostumusta kuuntelevat, salakuuntelevat, tallentavat tai muulla tavalla sieppaavat tai valvovat viestintää ja siihen liittyviä liikennetietoja, jollei se ole laillisesti sallittua 15 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Mitä tässä kohdassa säädetään, ei estä teknistä tallentamista, joka on tarpeen viestinnän välittämiseksi, tämän rajoittamatta luottamuksellisuuden periaatteen soveltamista.

2. Mitä 1 kohdassa säädetään, ei koske laillisesti sallittua viestinnän ja siihen liittyvien liikennetietojen tallentamista, jos se tapahtuu tavanomaisen liiketoiminnan yhteydessä todisteeksi liiketapahtumasta tai mistä tahansa muusta liiketoimintaan liittyvästä yhteydenpidosta.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tietojen tallentaminen tai tilaajan tai käyttäjän päätelaitteelle tallennettujen tietojen käyttäminen sallitaan ainoastaan sillä edellytyksellä, että kyseinen tilaaja tai käyttäjä on antanut suostumuksensa saatuaan selkeät ja kattavat tiedot muun muassa käsittelyn tarkoituksesta direktiivin [95/46] mukaisesti. Tämä ei estä teknistä tallentamista tai käyttöä, jonka ainoana tarkoituksena on toteuttaa viestinnän välittäminen sähköisissä viestintäverkoissa tai joka on ehdottoman välttämätöntä tietoyhteiskuntapalvelun tarjoajalle sellaisen palvelun tarjoamiseksi, jota tilaaja tai käyttäjä on erityisesti pyytänyt.”

26 Mainitun direktiivin 6 artiklassa, jonka otsikko on ”Liikennetiedot”, säädetään seuraavaa:

”1. Tilaajia ja käyttäjiä koskevat liikennetiedot, jotka yleisen viestintäverkon tai yleisesti saatavilla olevien sähköisten viestintäpalvelujen tarjoaja käsittelee ja tallentaa, on poistettava tai tehtävä nimettömiksi, kun niitä ei enää tarvita viestinnän välittämiseen, sanotun kuitenkin rajoittamatta tämän artiklan 2, 3 ja 5 kohdan sekä 15 artiklan 1 kohdan soveltamista.

2. Tilaajalaskutusta ja yhteenliittämismaksuja varten tarvittavia liikennetietoja voidaan käsitellä. Tällainen käsittely on sallittua ainoastaan sen ajanjakson loppuun asti, jona lasku voidaan laillisesti riitauttaa tai maksu periä.

3. Yleisesti saatavilla olevien sähköisten viestintäpalvelujen tarjoaja voi sähköisten viestintäpalvelujen markkinoimiseksi tai lisäarvopalvelujen tarjoamiseksi käsitellä 1 kohdassa tarkoitettuja tietoja siinä määrin ja niin kauan kuin tällainen palvelu tai markkinointi sitä edellyttää, jos tilaaja tai käyttäjä, jota tiedot koskevat, on antanut siihen ennakolta suostumuksensa. Käyttäjille tai tilaajille on annettava mahdollisuus perua liikennetietojen käsittelyä koskeva suostumuksensa milloin tahansa.

4. Palvelun tarjoajan on ilmoitettava tilaajalle tai käyttäjälle, minkä tyyppisiä liikennetietoja käsitellään ja kuinka kauan niiden käsittely 2 kohdassa mainittuihin tarkoituksiin ja, ennen suostumuksen saamista, 3 kohdassa mainittuihin tarkoituksiin kestää.
5. Liikennetietojen käsittely 1, 2, 3 ja 4 kohdan mukaisesti on rajoitettava yleisten viestintäverkkojen ja yleisesti saatavilla olevien palvelujen tarjoajien vastuulla toimiviin henkilöihin, jotka käsittelevät laskutusta tai liikenteenhallintaa, asiakastiedusteluja, petosten paljastamista, sähköisten viestintäpalvelujen markkinoimista tai lisäarvopalvelujen tarjoamista, ja sitä voidaan suorittaa ainoastaan kyseisten toimien vaatimassa laajuudessa.
6. Tämän artiklan 1, 2, 3 ja 5 kohta ei rajoita toimivaltaisten elinten mahdollisuutta saada voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti liikennetietoja riitojen, erityisesti yhteenliittämiseen tai laskutukseen liittyvien, ratkaisemiseksi.”
- 27 Direktiivin 2002/58 15 artiklan, jonka otsikko on ”Direktiivin [95/46] tiettyjen säännösten soveltaminen”, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltiot voivat toteuttaa lainsäädännöllisiä toimenpiteitä, joilla rajoitetaan tämän direktiivin 5 artiklassa, 6 artiklassa, 8 artiklan 1, 2, 3 ja 4 kohdassa sekä 9 artiklassa säädettyjen oikeuksien ja velvollisuuksien soveltamisalaa, jos tällaiset rajoitukset ovat välttämättömiä, asianmukaisia ja oikeasuhteisia demokraattisen yhteiskunnan toimenpiteitä kansallisen turvallisuuden (valtion turvallisuus) sekä puolustuksen, yleisen turvallisuuden tai rikosten tai sähköisen viestintäjärjestelmän luvattoman käytön torjunnan, tutkinnan, selvittämisen ja syyteharkinnan varmistamiseksi direktiivin [95/46] 13 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Tätä varten jäsenvaltiot voivat muun muassa hyväksyä lainsäädännöllisiä toimenpiteitä, joissa säädetään tietojen säilyttämisestä sellaiseksi rajoitetuksi ajaksi, joka on perusteltua tässä kohdassa säädetyistä syistä. Kaikkien tässä kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden on oltava yhteisön oikeuden yleisten periaatteiden mukaisia, mukaan lukien [SEU] 6 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut periaatteet.”

Belgian oikeus

- 28 Talousoikeudesta annetun lain (Wetboek Economisch Recht) XI.165 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan kirjallisten tai taiteellisten teosten tekijöillä on menettelytavasta riippumatta yksin oikeus välittää teos yleisölle; tämä oikeus käsittää myös yleisön saataville saattamisen sellaisella tavalla, että teos on yleisöön kuuluvan henkilön saatavilla hänen itsensä valitsemissa paikassa hänen itsensä valitsemana aikana.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

- 29 Mircom nosti 6.6.2019 Ondernemingsrechtbank Antwerpenissa (Antwerpenin yritystuomioistuim, Belgia) kanteen, jossa se vaati muun muassa, että Telenet määrätään toimittamaan sellaisten asiakkaidensa tunnistetiedot, joiden internetyhteyksiä väitetään käytetyn Mircomin tuotevalikoimaan kuuluvien elokuvien jakamiseen vertaisverkossa BitTorrent-protokollan avulla.

- 30 Mircom näet toteaa, että sillä on hallussaan tuhansia dynaamisia IP-osoitteita, jotka Media Protector GmbH, joka on Saksan oikeuden mukaan perustettu yhtiö, on tallentanut sen lukuun FileWatchBT-ohjelman avulla, kun kyseiset Telenetin asiakkaat ovat muodostaneet yhteyden tiedostojen jakamiseen tarkoitettulla BitTorrent-asiakasohjelmalla (jäljempänä BitTorrent-asiakasohjelma).
- 31 Telenet, jota kaksi muuta Belgiaan sijoittautunutta internetyhteyden tarjoajaa eli Proximus NV ja Scarlet Belgium NV tukevat, vastustaa Mircomin kannetta.
- 32 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuim pohtii ensinnäkin 14.6.2017 annetun tuomion Stichting Brein (C-610/15, EU:C:2017:456) perusteella, jossa oli kyse internetissä toimivan jakoalustan ylläpitäjien toteuttamasta direktiivin 2001/29 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua yleisölle välittämisestä vertaisverkossa, voivatko tällaisen verkon yksittäiset käyttäjät, joita kutsutaan nimellä ”downloaders” ja jotka ladatessaan verkosta tekijäoikeudella suojatun teoksen sisältävän digitaalisen tiedoston osia saattavat nämä osat samanaikaisesti saataviin niin, että muut käyttäjät voivat ladata ne verkkoon, suorittaa tällaisen yleisölle välittämisen. Kyseisistä käyttäjistä, jotka kuuluvat verkosta lataavien henkilöiden ryhmään, jota kutsutaan nimellä parvi (swarm), tulee siis itse mainittujen osien jakajia (seeders) sen alkuperäisen määrittämättömän jakajan tavoin, joka on kyseisen tiedoston tähän verkkoon ensimmäisen saataviin saattamisen taustalla.
- 33 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuim täsmentää tältä osin yhtäältä, etteivät osat ole myöskään alkuperäisen tiedoston pelkkiä palasia vaan itsenäisiä salattuja tiedostoja, joita ei voida käyttää sellaisinaan, ja toisaalta, että sen vuoksi, miten BitTorrent-tekniikka toimii, tiedoston osien lataaminen verkkoon, jota kutsutaan nimellä seedaus, tapahtuu periaatteessa automaattisesti, ja tämä ominaisuus voidaan poistaa vain tietyillä ohjelmilla.
- 34 Mircom väittää kuitenkin, että on otettava huomioon myös sellaisten osien lataamiset verkosta, jotka muodostavat yhdessä ainakin 20 prosentin suuruisen osuuden niihin liittyvästä mediatiedostosta, koska tästä prosenttiosuudesta lähtien kyseinen tiedosto on mahdollista saada näkyville, joskin hyvin pirstaleisesti ja erittäin huonolaatuisesti.
- 35 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuim on toiseksi epävarma siitä, voiko Mircomin kaltainen yritys nauttia direktiivillä 2004/48 annettua suojaa siltä osin kuin se ei käytä tosiasiallisesti kyseessä olevien elokuvien tekijöiden luovuttamia oikeuksia vaan ainoastaan vaatii korvauksia väitetyiltä oikeudenloukkaajilta; kyseinen toimintamalli vastaa lähes täydellisesti tekijänoikeustrollin (copyright troll) määritelmää.
- 36 Esiin tulee kolmanneksi myös kysymys siitä, onko Mircomin tapa kerätä IP-osoitteita asetuksen 2016/679 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan f alakohdan mukainen.
- 37 Tässä tilanteessa Ondernemingsrechtbank Antwerpen päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) a) Voidaanko tiedoston lataamista peer-to-peer-verkon [(vertaisverkon)] kautta ja samalla sen osien (pieces) (joskus hyvin pirstaleisesti kokonaisuuteen nähden) saattamista saataviin lataamista varten (seeding, ts. seedaus) pitää direktiivin 2001/29 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna yleisölle välittämisenä siinäkin tapauksessa, että nämä yksittäiset osat (pieces) ovat yksinään käyttökelvottomia?

Jos edellä esitettyyn kysymykseen on vastattava myöntävästi,

- b) onko olemassa de minimis -kynnysarvoa niin, että näiden osien seedaus olisi yleisölle välittämistä?
- c) onko sillä olosuhteella, että seedaus voi tapahtua käyttäjälle automaattisesti (BitTorrent clientin asetusten seurauksena) ja siksi tahattomasti, merkitystä?
- 2) a) Voiko henkilö, joka on sopimuksen perusteella tekijänoikeuksien (tai lähioikeuksien) haltija mutta joka ei kuitenkaan itse hyödynnä niitä vaan ainoastaan vaatii vahingonkorvausta väitetyiltä oikeudenloukkaajilta – ja jonka taloudellinen ansaintamalli on siis riippuvainen piratismiin olemassaolosta sen torjumisen sijaan –, nauttia samoista oikeuksista kuin ne, jotka direktiivin 2004/48 II luvussa myönnetään tekijöille tai lisenssinhaltijoille, jotka hyödyntävät tekijänoikeuksia tavanomaisella tavalla?
- b) Miten tämä lisenssinhaltija on tässä tapauksessa voinut kärsiä 'vahinkoa' (direktiivin 2004/48 13 artiklan mukaisessa merkityksessä) loukkauksen vuoksi?
- 3) Ovatko ensimmäisessä ja toisessa ennakkoratkaisukysymyksessä kuvatut konkreettiset olosuhteet merkityksellisiä arvioitaessa oikeudenmukaisen tasapainon löytämistä yhtäältä immateriaalioikeuksien noudattamisen varmistamisen ja toisaalta [Euroopan unionin] perusoikeuskirjassa turvattujen oikeuksien ja vapauksien, kuten yksityiselämän kunnioittaminen ja henkilötietojen suojaaminen, välillä, ja erityisesti oikeasuhteisuuden arvioinnin yhteydessä?
- 4) Onko näissä olosuhteissa seederseistä koostuvan parven IP-osoitteiden järjestelmällinen rekisteröinti sekä yleinen käsittely (jonka suorittaa itse lisenssihaltija tai kolmas osapuoli sen toimeksiannosta) oikeutettua [asetuksen 2016/679] ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohdan [ensimmäisen alakohdan] f alakohdan nojalla?"

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Ensimmäinen kysymys

- 38 Aluksi on palautettava mieleen, että kansallisten tuomioistuinten ja unionin tuomioistuimen välille SEUT 267 artiklalla luodussa yhteistyömenettelyssä unionin tuomioistuimen tehtävänä on antaa kansalliselle tuomioistuimelle hyödyllinen vastaus, jonka perusteella kansallinen tuomioistuin voi ratkaista siinä vireillä olevan asian. Unionin tuomioistuimen on tämän vuoksi tarvittaessa muotoiltava sille esitetyt kysymykset uudelleen. Unionin tuomioistuimen tehtävänä on nimittäin tulkita kaikkia unionin oikeuden määräyksiä ja säännöksiä, joita kansalliset tuomioistuimet tarvitsevat ratkaistessaan niiden käsiteltäväksi saatettuja asioita, vaikka näitä määräyksiä ja säännöksiä ei olisi nimenomaisesti mainittu kansallisten tuomioistuinten unionin tuomioistuimelle esittämissä kysymyksissä (tuomio 19.12.2019, Nederlands Uitgeversverbond ja Groep Algemene Uitgevers, C-263/18, EU:C:2019:1111, 31 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 39 Tässä yhteydessä unionin tuomioistuin voi poimia kaikista kansallisen tuomioistuimen esittämistä seikoista ja erityisesti ennakkoratkaisupyynnön perusteluista ne unionin oikeutta koskevat seikat, joita on syytä tulkita, kun otetaan huomioon pääasian riidan kohde (tuomio 19.12.2019, Nederlands Uitgeversverbond ja Groep Algemene Uitgevers, C-263/18, EU:C:2019:1111, 32 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

- 40 Nyt käsiteltävässä asiassa ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee unionin tuomioistuimelta ensimmäisellä kysymyksellään lähinnä, kattaako direktiivin 2001/29 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu yleisölle välittämisen käsite sen, että vertaisverkossa jaetaan suojatun teoksen sisältävän mediatiedoston joskus hyvin pirstaleisia osia. Kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 34 kohdassa huomauttanut, koska pääasiassa on kyse elokuvatuottajien oikeuksista, on kuitenkin ilmeistä, että nyt käsiteltävässä asiassa voitaisiin soveltaa pikemminkin 3 artiklan 2 kohdan c alakohtaa.
- 41 Tässä yhteydessä on todettava, että koska unionin lainsäätäjä ei ole ilmaissut tahtovansa muuta, direktiivin 2001/29 3 artiklan 1 kohdassa käytettyä ilmaisua ”yleisön saataviin saattaminen” – joka kuuluu tekijöiden yksinoikeuteen sallia tai kieltää kaikki yleisölle välittäminen – ja kyseisen direktiivin 3 artiklan 2 kohdassa olevaa samaa ilmaisua, jolla osoitetaan lähioikeuksien haltijoille kuuluvaa yksinoikeutta, on tulkittava siten, että niillä on sama merkitys (ks. analogisesti tuomio 2.4.2020, Stim ja SAMI, C-753/18, EU:C:2020:268, 28 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 42 Näiden seikkojen perusteella ensimmäinen kysymys on muotoiltava uudelleen siten, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee sillä lähinnä, onko direktiivin 2001/29 3 artiklan 1 ja 2 kohtaa tulkittava siten, että kyseisessä säännöksessä tarkoitettua yleisön saataviin saattamista on se, että vertaisverkon käyttäjän päätelaitteelta ladataan kyseisen verkon muiden käyttäjien päätelaitteille mainitun käyttäjän aiemmin verkosta lataamia suojatun teoksen sisältävän mediatiedoston osia, vaikka kyseisiä osia itsessään voidaan käyttää vasta sitten, kun tietty määrä näitä osia on ladattu verkosta, ja vaikka BitTorrent-asiakasohjelman asetusten vuoksi kyseinen ohjelma suorittaa tämän verkkoon lataamisen automaattisesti.
- 43 Aluksi on todettava, että – kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 48 kohdassa huomauttanut – mainitut osat eivät ole teosten osia vaan kyseiset teokset sisältävien tiedostojen osia, joilla kyseiset tiedostot siirretään BitTorrent-protokollan mukaisesti. Sillä, että siirretyt osat itsessään ovat käyttökelvottomia, ei siten ole merkitystä, koska saataviin saatetaan teoksen sisältävä tiedosto eli teos digitaalisessa muodossa.
- 44 Kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 49 kohdassa huomauttanut, tältä osin vertaisverkkojen toiminta ei eroa kovinkaan paljon yleisesti internetin tai tarkemmin sanottuna www:n (World Wide Web), jossa teoksen sisältävät tiedostot on jaettu pieniin tietopaketteihin, jotka lähetetään palvelimen ja asiakkaan välillä satunnaisessa järjestyksessä ja eri reittejä pitkin, toiminnasta.
- 45 Kuten ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee, nyt käsiteltävässä asiassa jokainen vertaisverkon käyttäjä voi luoda alkuperäisen tiedoston helposti uudelleen samassa parvessa mukana olevien käyttäjien tietokoneilla käytettävissä olevista osista. Se, että käyttäjä ei itse kykene lataamaan verkosta alkuperäistä tiedostoa kokonaisuudessaan, ei estä häntä saattamasta vertaistensa (peers) saataviin kyseisen tiedoston osia, jotka hän on onnistunut lataamaan tietokoneelleen, ja vaikuttamasta siten osaltaan sellaisen tilanteen syntymiseen, jossa loppujen lopuksi kaikilla parvessa mukana olevilla käyttäjillä on mahdollisuus saada tiedosto saataviinsa kokonaisuudessaan.
- 46 Jotta tällaisessa tilanteessa voidaan todeta, että kyse on direktiivin 2001/29 3 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettua ”saataviin saattamisesta”, ei ole tarpeen näyttää toteen, että asianomainen käyttäjä on ensin ladannut verkosta tiettyä de minimis -kynnysarvoa merkitsevän määrän osia.

- 47 ”Välittämiseen” ja siis saataviin saattamiseen riittää näet loppujen lopuksi se, että teos saatetaan yleisön saataviin siten, että yleisöön kuuluvilla henkilöillä on mahdollisuus saada teos saataviinsa itse valitsemastaan paikasta ja itse valitsemanaan aikana, eikä ole ratkaisevaa, käyttävätkö kyseiset henkilöt tätä mahdollisuutta (ks. vastaavasti tuomio 7.8.2018, Renckhoff, C-161/17, EU:C:2018:634, 20 kohta). Välittämisen käsitteellä tarkoitetaan tältä osin kaikenlaista suojattujen teosten siirtoa käytetyistä välineistä tai teknisistä prosesseista riippumatta (tuomio 29.11.2017, VCAST, C-265/16, EU:C:2017:913, 42 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 48 Näin ollen kaikki toimet, joilla käyttäjä antaa täysin tietoisena menettelynsä seurauksista pääsyn teoksiin tai muuhun suojattuun aineistoon, voivat olla direktiivin 2001/29 3 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettua saataviin saattamista (ks. vastaavasti tuomio 9.3.2021, VG Bild-Kunst, C-392/19, EU:C:2021:181, 30 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 49 Nyt käsiteltävässä asiassa on ilmeistä, että kaikki kyseessä olevan vertaisverkon käyttäjät, jotka eivät ole ottaneet pois päältä BitTorrent-asiakasohjelman lataamistoimintoa, lataavat kyseiseen verkkoon mediatiedostojen osat, jotka he ovat aiemmin ladanneet tietokoneelleen. Jos vain on selvää – mikä ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on tarkastettava –, että kyseisen verkon asianomaiset käyttäjät ovat tilanneet kyseisen ohjelman ja antaneet suostumuksensa sen soveltamiselle sen jälkeen, kun heille on asianmukaisesti ilmoitettu sen ominaisuuksista, näiden käyttäjien on katsottava toimivan täysin tietoisina menettelystään ja sen mahdollisista seurauksista. Kun kerran on osoitettu, että käyttäjät ovat aktiivisesti tilanneet tällaisen ohjelman, heidän menettelynsä tarkoituksellisuutta ei poista mitenkään se, että verkkoon lataaminen tapahtuu kyseisellä ohjelmalla automaattisesti.
- 50 Jos edellä esitetyistä seikoista – jollei niistä tosiseikkoja koskevista tarkastuksista muuta johdu, jotka ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on suoritettava – seuraa, että asianomaisten käyttäjien menettely voi merkitä teoksen tai muun suojatun aineiston saataviin saattamista, on tämän jälkeen tutkittava, merkitseekö tällainen menettely direktiivin 2001/29 3 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettua ”yleisön” saataviin saattamista.
- 51 Tältä osin on palautettava mieleen, että jotta kyseisessä säännöksessä tarkoitettua yleisön saataviin saattamisen käsitettä voidaan soveltaa, teokset tai muu suojattu aineisto on todellakin pitänyt saattaa yleisön saataviin, ja mainittu saataviin saattaminen koskee rajoittamatonta määrää potentiaalisia vastaanottajia ja henkilöitä on oltava varsin huomattava määrä. Tämän saataviin saattamisen on lisäksi tapahduttava tietyllä teknisellä tavalla, joka poikkeaa siihen asti käytetyistä tavoista, tai, jos näin ei ole, uudelle yleisölle eli yleisölle, jota tekijänoikeuden tai lähioikeuksien haltija ei ole ottanut huomioon jo silloin, kun se antoi luvan teoksensa tai muun suojatun aineistonsa alkuperäiseen yleisön saataviin saattamiseen (ks. vastaavasti tuomio 9.3.2021, VG Bild-Kunst, C-392/19, EU:C:2021:181, 31 ja 32 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 52 Unionin tuomioistuin on jo todennut vertaisverkkojen osalta, että sellaisen internetissä toimivan jakoalustan saataviin saattaminen ja hallinnointi, joka indeksoimalla suojattuja teoksia koskevia metatietoja ja tarjoamalla käyttöön hakukoneen antaa kyseisen jakoalustan käyttäjille mahdollisuuden paikallistaa nämä teokset ja jakaa niitä tällaisessa verkossa, on direktiivin 2001/29 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua yleisölle välittämistä (tuomio 14.6.2017, Stichting Brein, C-610/15, EU:C:2017:456, 48 kohta).

- 53 Kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 37 ja 61 kohdassa lähinnä todennut, nyt käsiteltävässä asiassa saman tiedoston jakavat käyttäjien tietokoneet muodostavat varsinaisen vertaisverkon, jota kutsutaan parveksi ja jossa niillä on sama tehtävä kuin palvelimilla www-ympäristössä (World Wide Web).
- 54 On selvää, että tällaista verkkoa käyttää huomattava määrä henkilöitä, kuten Mircomin tallentamien IP-osoitteiden suuresta määrästäkin ilmenee. Nämä käyttäjät voivat lisäksi päästä milloin tahansa ja samanaikaisesti suojattuihin teoksiin, jotka jaetaan mainitun alustan välityksellä.
- 55 Tämä saataviin saattaminen koskee näin ollen rajoittamatonta määrää potentiaalisia vastaanottajia, ja siinä on mukana varsin huomattava määrä henkilöitä.
- 56 Siltä osin kuin nyt käsiteltävässä asiassa on kyse ilman oikeudenhaltijoiden lupaa julkaistuista teoksista, on lisäksi katsottava myös, että kyse on teoksen saattamisesta uuden yleisön saataviin (ks. analogisesti tuomio 14.6.2017, Stichting Brein, C-610/15, EU:C:2017:456, 45 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 57 Vaikka olisi todettu, että teos on julkaistu aiemmin internetsivustolla ilman sen lataamista estävää rajoitusta ja tekijänoikeuden tai lähioikeuksien haltijan luvalla, se, että pääasiassa kyseessä olevan kaltaiset käyttäjät ovat vertaisverkon kautta ladanneet kyseisen teoksen sisältävän tiedoston osia yksityiselle palvelimelle, minkä jälkeen kyseiset osat on lataamalla saatettu saataviin tässä samassa verkossa, merkitsee joka tapauksessa sitä, että näillä käyttäjillä on ollut ratkaiseva rooli mainitun teoksen saattamisessa sellaisen yleisön saataviin, jota tekijänoikeuden tai sen lähioikeuksien haltija ei ole ottanut huomioon silloin, kun hän on antanut luvan alkuperäiseen välittämiseen (ks. analogisesti tuomio 7.8.2018, Renckhoff, C-161/17, EU:C:2018:634, 46 ja 47 kohta).
- 58 Jos tällainen teoksen saataviin saattaminen verkkoon lataamalla hyväksyttäisiin ilman, että tekijänoikeuden tai sen lähioikeuksien haltija voisi vedota direktiivin 2001/29 3 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädettyihin oikeuksiin, ei otettaisi huomioon kyseisen direktiivin johdanto-osan 3 ja 31 perustelukappaleessa tarkoitettua oikeudenmukaista tasapainoa, joka on säilytettävä digitaalisessa ympäristössä yhtäältä tekijänoikeuksien ja lähioikeuksien haltijoiden intressin saada immateriaalioikeuksilleen perusoikeuskirjan 17 artiklan 2 kohdassa taattua suojaa ja toisaalta suojatun aineiston käyttäjien intressien ja perusoikeuksien, erityisesti perusoikeuskirjan 11 artiklassa taatun sananvapauden ja tiedonvälityksen vapauden, suojan sekä yleisen edun välillä (ks. vastaavasti tuomio 9.3.2021, VG Bild-Kunst, C-392/19, EU:C:2021:181, 54 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Tämän tasapainon huomiotta jättäminen olisi lisäksi ristiriidassa sen direktiivin 2001/29 päätavoitteen kanssa, jona on – kuten kyseisen direktiivin johdanto-osan neljännestä, yhdeksännestä ja kymmenennestä perustelukappaleesta ilmenee – suojan saattaminen korkealle tasolle oikeudenhaltijoiden hyväksi, mikä mahdollistaa sen, että nämä saavat teostensa ja muun suojatun aineistonsa käytöstä asianmukaisen korvauksen erityisesti yleisön saataviin saattamisen yhteydessä.
- 59 Edellä esitettyjen seikkojen perusteella ensimmäiseen kysymykseen on vastattava, että direktiivin 2001/29 3 artiklan 1 ja 2 kohtaa on tulkittava siten, että kyseisessä säännöksessä tarkoitettua yleisön saataviin saattamista on se, että vertaisverkon käyttäjän päätelaitteelta ladataan kyseisen verkon muiden käyttäjien päätelaitteille mainitun käyttäjän aiemmin verkosta lataamia suojatun teoksen sisältävän mediatiedoston osia, vaikka kyseisiä osia itsessään voidaan käyttää vasta sitten, kun tietty määrä näitä osia on ladattu verkosta. Merkitystä ei ole sillä, että BitTorrent-asiakasohjelman asetusten vuoksi kyseinen ohjelma suorittaa tämän verkkoon

lataamisen automaattisesti, kun käyttäjä on päätelaiteella, jolta käsin mainittu lataaminen tapahtuu, tilannut kyseisen ohjelman ja antanut suostumuksensa sen soveltamiselle sen jälkeen, kun hänelle on asianmukaisesti ilmoitettu sen ominaisuuksista.

Toinen kysymys

- 60 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee toisella kysymyksellään lähinnä, onko direktiiviä 2004/48 tulkittava siten, että sellainen henkilö, joka on sopimuksen perusteella tiettyjen immateriaalioikeuksien haltija mutta joka ei itse käytä niitä vaan ainoastaan vaatii vahingonkorvausta oletetuilta oikeudenloukkaajilta, voi hyötyä kyseisen direktiivin II luvussa säädettyistä toimenpiteistä, menettelyistä ja oikeussuojakeinoista.
- 61 Tämän kysymyksen on ymmärrettävä kattavan kolme osaa eli ensinnäkin osan, joka koskee Mircomin kaltaisen henkilön asiavaltuutta vaatia direktiivin 2004/48 II luvussa säädettyjen toimenpiteiden, menettelyjen ja oikeussuojakeinojen soveltamista, toiseksi osan, joka koskee sitä, voiko tällaiselle henkilölle aiheutua kyseisen direktiivin 13 artiklassa tarkoitettua vahinkoa, ja kolmanneksi osan, joka koskee sitä, voidaanko saman henkilön tietopyyntö hyväksyä mainitun direktiivin 8 artiklan, luettuna yhdessä sen 3 artiklan 2 kohdan kanssa, nojalla.
- 62 Mircomin asiavaltuutta koskevasta osasta on huomautettava, että direktiivin 2004/48 II luvussa säädettyjen toimenpiteiden, menettelyjen ja oikeussuojakeinojen soveltamista pyytävän henkilön on kuuluttava yhteen saman direktiivin 4 artiklan a–d alakohdassa lueteltujen henkilöiden tai elinten neljästä ryhmästä.
- 63 Nämä ryhmät muodostuvat ensinnäkin immateriaalioikeuksien haltijoista; toiseksi kaikista muista henkilöistä, joilla on oikeus käyttää näitä oikeuksia, erityisesti käyttöluvan haltijoista; kolmanneksi immateriaalioikeuksia kollektiivisesti hallinnoivista elimistä, joilla on säännönmukaisesti tunnustettu oikeus edustaa immateriaalioikeuksien haltijoita, ja neljänneksi alan edunvalvonnasta vastaavista elimistä, joilla on säännönmukaisesti tunnustettu oikeus edustaa immateriaalioikeuksien haltijoita.
- 64 Direktiivin 2004/48 4 artiklan a alakohdassa tarkoitetuista immateriaalioikeuksien haltijoista poiketen kyseisen direktiivin 4 artiklan b–d alakohdassa tarkoitettujen henkilöiden kolmella ryhmällä on kuitenkin saman direktiivin johdanto-osan 18 perustelukappaleen mukaan oltava lisäksi välitön intressi näiden oikeuksien puolustamiseen ja oikeus esiintyä tuomioistuimessa asianosaisena, jos sovellettava lainsäädäntö sen sallii ja mainitun lainsäädännön mukaisesti (ks. vastaavasti tuomio 7.8.2018, SNB-REACT, C-521/17, EU:C:2018:639, 39 kohta).
- 65 Nyt käsiteltävässä asiassa on hylättävä heti alkuun se mahdollisuus, että Mircom olisi direktiivin 2004/48 4 artiklan c ja d alakohdassa tarkoitettu immateriaalioikeuksia kollektiivisesti hallinnoiva elin tai alan edunvalvonnasta vastaava elin. Kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 92 ja 93 kohdassa huomauttanut, Mircomin tehtävänä ei näet ole – kuten se itsekin myöntää – hallinnoida sopimuskumppaniensa tekijänoikeuksia ja lähioikeuksia tai varmistaa niille alan edunvalvonta, vaan se pyrkii yksinomaan saamaan korvauksen mainittujen oikeuksien loukkauksista aiheutuneesta vahingosta.
- 66 Tässä yhteydessä on korostettava, että mainittujen elinten toiminta on yhdenmukaistettu unionissa direktiivillä 2014/26. Mircomin nimeä ei ole kuitenkaan mainittu Euroopan komission kyseisen direktiivin 39 artiklan nojalla julkaisemassa yhteishallinnointiorganisaatioiden luettelossa.

- 67 Direktiivin 2004/48 4 artiklan a alakohdassa tarkoitettu immateriaalioikeuksien haltijan asemasta on todettava, että siltä osin kuin kyseisessä säännöksessä ei edellytetä, että tällainen haltija käyttää tosiasiallisesti immateriaalioikeuksiaan, kyseistä haltijaa ei voida jättää tämän säännöksen soveltamisalan ulkopuolelle sen vuoksi, ettei näitä oikeuksia käytetä.
- 68 Tältä osin on huomautettava, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin luonnehtii Mircomin henkilöksi, joka on sopimuksen perusteella tekijäoikeuksien tai lähioikeuksien haltija. Sen olisi siis katsottava voivan hyötyvän direktiivissä 2004/48 säädetyistä toimenpiteistä, menettelyistä ja oikeussuojakeinoista siitä huolimatta, ettei se käytä näitä oikeuksia.
- 69 Mircomin kaltaista yhtiötä voitaisiin lisäksi pitää joka tapauksessa kyseisen direktiivin 4 artiklan b alakohdassa tarkoitettuna muuna henkilönä, jolla on oikeus käyttää immateriaalioikeuksia, kun otetaan huomioon, ettei myöskään kyseinen oikeus edellytä luovutettujen oikeuksien tosiasiallista käyttämistä. Luonnehtiminen tällaiseksi kyseisessä 4 artiklan b alakohdassa tarkoitetuksi ”muuksi henkilöksi” on kuitenkin – kuten tämän tuomion 64 kohdassa on huomautettu – tarkastettava sovellettavan lainsäädännön säännösten mukaisesti, ja tällä viittauksella on käsitettävä tarkoitettavan mainitun direktiivin 2 artiklan 1 kohta huomioon ottaen viittausta sekä asiassa merkitykselliseen kansalliseen lainsäädäntöön että tapauksen mukaan unionin lainsäädäntöön (ks. vastaavasti tuomio 7.8.2018, SNB-REACT, C-521/17, EU:C:2018:639, 31 kohta).
- 70 Toisen kysymyksen toisesta osasta on todettava, että se koskee erityisesti sitä, että Mircom ei nyt käsiteltävässä asiassa käytä eikä sillä näytä olevan mitään aikomusta käyttää pääasiassa kyseessä oleviin teoksiin hankittuja oikeuksia. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan tämä luovutettujen oikeuksien käyttämättä jättäminen herättää epäilyn siitä, voiko tällaiselle henkilölle aiheutua direktiivin 2004/48 13 artiklassa tarkoitettua vahinkoa.
- 71 Tämä kysymys koskee näet sen vahingon kärsineen osapuolen todellista henkilöllisyyttä, jolle on nyt käsiteltävässä asiassa aiheutunut kyseisen direktiivin 13 artiklassa tarkoitettua vahinkoa immateriaalioikeuksien loukkauksesta, eli sitä, onko kyseessä oleva vahinko aiheutunut Mircomille vai pikemminkin asianomaisille elokuvatuottajille.
- 72 Direktiivin 2004/48 4 artiklan a alakohdassa tarkoitettujen immateriaalioikeuksien haltijat ja saman direktiivin 4 artiklan b alakohdassa tarkoitettujen henkilöiden, joilla on oikeus käyttää näitä oikeuksia, voivat tosin lähtökohtaisesti kärsiä vahinkoa loukkaavan toiminnan vuoksi siltä osin kuin – kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 70 kohdassa lähinnä huomauttanut – kyseinen toiminta voi estää mainittujen oikeuksien tavallisen käytön tai alentaa siitä saatavia tuloja. On kuitenkin myös mahdollista, että joku henkilö, jolla on tosin immateriaalioikeuksia, näet vain perii omista nimissään ja omaan lukuunsa vahingonkorvaukset sellaisten saatavien perusteella, jotka muut immateriaalioikeuksien haltijat ovat sille luovuttaneet.
- 73 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin näyttää katsovan nyt käsiteltävässä asiassa, että Mircom esiintyy kyseisessä tuomioistuimessa vain luovutuksensaajana, joka tarjoaa kyseessä oleville elokuvatuottajille vahingonkorvaussaatavien perimistä koskevan palvelun.
- 74 On kuitenkin katsottava, ettei se, että direktiivin 2004/48 4 artiklassa tarkoitettu henkilö vain nostaa tällaisen kanteen luovutuksensaajana, voi merkitä sitä, ettei kyseinen henkilö voi hyötyä kyseisen direktiivin II luvussa säädetyistä toimenpiteistä, menettelyistä ja oikeussuojakeinoista.

- 75 Tällainen hyötymättä jääminen olisi näet ristiriidassa sen direktiivin 2004/48 yleisen tavoitteen kanssa, jona on, kuten direktiivin kymmenennestä perustelukappaleesta ilmenee, etenkin varmistaa immateriaalioikeuksien suojan korkea taso sisämarkkinoilla (ks. vastaavasti tuomio 18.1.2017, NEW WAVE CZ, C-427/15, EU:C:2017:18, 23 kohta).
- 76 Tältä osin on korostettava, että saatavien luovuttaminen ei sinänsä voi muuttaa loukattujen oikeuksien eli nyt käsiteltävässä asiassa asianomaisten elokuvatuottajien immateriaalioikeuksien luonnetta varsinkaan siinä mielessä, että sillä olisi vaikutusta toimivaltaisen tuomioistuimen määrittämiseen tai muihin luonteeltaan menettelyllisiin seikkoihin, kuten mahdollisuuden pyytää direktiivin 2004/48 II luvussa tarkoitettujen toimenpiteiden, menettelyjen ja oikeussuojakeinojen soveltamista (ks. analogisesti tuomio 21.5.2015, CDC Hydrogen Peroxide, C-352/13, EU:C:2015:335, 35 ja 36 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 77 Jos immateriaalioikeuksien haltija siis päättäisi ulkoistaa vahingonkorvauksen perimisen käyttämällä erikoistunutta yritystä saatavien luovuttamisen ja muun oikeustoimen kautta, se ei saisi joutua kohdelluksi epäedullisemmin kuin sellainen tällaisten oikeuksien toinen haltija, joka päättää vedota näihin oikeuksiin itse. Tällainen kohtelu vähentäisi näet kyseisen ulkoistamisen houkuttelevuutta taloudelliselta kannalta ja sillä otettaisiin immateriaalioikeuksien haltijoilta itse asiassa pois tämä mahdollisuus, joka on lisäksi yleinen eri oikeudenaloilla, kuten matkustajille heidän lennolle pääsynsä epäämisen sekä lentojen peruuttamisen tai pitkäaikaisen viivästyksen johdosta annettavaa korvausta ja apua koskevista yhteisistä säännöistä sekä asetuksen (ETY) N:o 295/91 kumoamisesta 11.2.2004 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 261/2004 (EUVL 2004, L 46, s. 1) säädetyn lentomatrustajien suojelun alalla.
- 78 Ennakkoratkaisua pyytäneellä tuomioistuimella on toisen kysymyksensä kolmannen osan osalta epäilyjä lähinnä siitä, voidaanko Mircomin direktiivin 2004/48 8 artiklan nojalla esittämä tietopyyntö hyväksyä, siltä osin kuin kyseinen yhtiö ei käytä tosissaan niitä oikeuksia, jotka se on hankkinut pääasiassa kyseessä olevilta elokuvatuottajilta. Lisäksi on ymmärrettävä, että kun ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin viittaa mahdollisuuden luonnehtia Mircom ”tekijänoikeustrolliksi” (copyright troll), se tuo lähinnä esiin kysymyksen siitä, onko Mircom syyllistynyt mahdollisesti oikeuden väärinkäyttöön.
- 79 Ensinnäkin on todettava, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin näyttää epäilevän sitä, että Mircomilla on aikomus nostaa vahingonkorvauskanne, koska on olemassa vahvoja indisioita siitä, että Mircom yleensä vain ehdottaa sovintoratkaisua yksinomaan saadakseen 500 euron suuruisen kiinteämääräisen korvauksen. Direktiivin 2004/48 8 artiklan 1 kohdan mukaan tietopyyntö on kuitenkin esitettävä immateriaalioikeuden loukkausta koskevan oikeudenkäynnin yhteydessä.
- 80 Kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 113 kohdassa huomauttanut, tältä osin on todettava, että sovintoratkaisuun pyrkiminen on usein ennakoedellytys varsinaisen vahingonkorvauskanteen nostamiselle. Ei siis voida katsoa, että kyseinen käytäntö olisi kielletty direktiivillä 2004/48 käyttöön otetussa immateriaalioikeuksien suojajärjestelmässä.
- 81 Unionin tuomioistuin on jo katsonut, että direktiivin 2004/48 8 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että sitä sovelletaan tilanteessa, jossa sen jälkeen, kun oikeudenkäynti, joka on johtanut toteamukseen siitä, että immateriaalioikeutta on loukattu, on lopullisesti päättynyt, kantaja vaatii erillisessä oikeudenkäynnissä tietoja kyseistä oikeutta loukkaavien tavaroiden tai palvelujen alkuperästä ja jakeluverkoista (tuomio 18.1.2017, NEW WAVE CZ, C-427/15, EU:C:2017:18, 28 kohta).

- 82 Samaa päättelyä on sovellettava pääasiassa kyseessä olevan kaltaiseen vahingonkorvauskannetta edeltävään erilliseen menettelyyn, jossa kantaja vaatii direktiivin 2004/48 8 artiklan 1 kohdan c alakohdan nojalla Telenetin kaltaiselta internetyhteyden tarjoajalta, jonka on todettu tarjoavan loukkaavassa toiminnassa käytettäviä palveluja kaupallisessa laajuudessa, tiedot, joilla tämän asiakkaat on mahdollista tunnistaa, juuri voidakseen nostaa hyödyllisesti kanteen oletettuja oikeudenloukkaajia vastaan.
- 83 Mainitussa 8 artiklassa säädetyllä tiedonsaantioikeudella pyritään näet soveltamaan ja konkretisoimaan kyseisellä alalla perusoikeuskirjan 47 artiklassa taattu perusoikeus tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin ja näin turvaamaan mahdollisuus käyttää tehokkaasti perusoikeuksiin kuuluvaa omistusoikeutta, joka sisältää perusoikeuskirjan 17 artiklan 2 kohdassa suojatut immateriaalioikeudet, jolloin immateriaalioikeuden haltija voi tunnistaa sen, joka loukkaa kyseistä oikeutta, ja toteuttaa kyseisen oikeuden suojaamiseksi tarvittavat toimenpiteet (tuomio 9.7.2020, Constantin Film Verleih, C-264/19, EU:C:2020:542, 35 kohta).
- 84 On siis todettava, että Mircomin oikeudenkäyntiä edeltäneessä vaiheessa esittämän kaltaista tietopyyntöä ei voida pelkästään tästä syystä jättää hyväksymättä.
- 85 Toiseksi on todettava, että direktiivin 2004/48 8 artiklan 1 kohdan mukaan tietopyynnön on oltava perusteltu ja oikeasuhteinen.
- 86 Kun otetaan huomioon tämän tuomion 70–77 kohdassa esitetyt seikat, on todettava, että näin voi olla silloin, kun mainitussa 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitettun pyynnön esittää yhtiö, jolle elokuvatuottajat ovat antaneet tähän oikeuden sopimuksessa. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on kuitenkin selvitettävä, onko tällaisen yhtiön konkreettisesti muotoileman kaltainen pyyntö perusteltu.
- 87 Kolmanneksi on todettava, että kun ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin viittaa direktiivin 2004/48 13 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan a alakohdassa käytettyyn ilmaisuun ”loukkaajan saama perusteeton etu” ja kyseisen direktiivin 6 artiklan 2 kohdassa, 8 artiklan 1 kohdassa ja 9 artiklan 2 kohdassa asetettuun edellytykseen, jonka mukaan loukkaukset on toteutettava kaupallisessa laajuudessa, se katsoo, että unionin lainsäätäjä on tarkastellut tältä kohdin pikemminkin tilannetta, jossa ryhdytään järjestäytyneesti toimiin sitä vastaan, että oikeudenloukkaus leviää markkinoilla, eikä niinkään yksittäisten oikeudenloukkaajien torjuntaa.
- 88 Tältä osin on korostettava yhtäältä, että direktiivin 2004/48 johdanto-osan 14 perustelukappaleen mukaan edellytystä, jonka mukaan loukkaukset on toteutettava kaupallisessa laajuudessa, on sovellettava ainoastaan kyseisen direktiivin 6 artiklassa säädetyjä todistusaineistoa koskeviin toimenpiteisiin, kyseisen direktiivin 8 artiklassa säädetyjä tiedonsaantioikeutta koskeviin toimenpiteisiin ja mainitun direktiivin 9 artiklassa säädettyihin turvaamis- ja säilyttämistoimenpiteisiin, jollei jäsenvaltioiden mahdollisuudesta soveltaa näitä toimenpiteitä myös tekoihin, joita ei ole toteutettu kaupallisessa laajuudessa, muuta johdu.
- 89 Tätä edellytystä ei kuitenkaan sovelleta vahingon kärsineen osapuolen oikeudenloukkaajaa vastaan esittämiin direktiivin 2004/48 13 artiklassa tarkoitettuihin vahingonkorvausvaatimuksiin. Kyseisen säännöksen nojalla siis yksittäiset oikeudenloukkaajat voidaan määrätä maksamaan immateriaalioikeuksien haltijalle vahingonkorvaus, joka vastaa tälle sen oikeuksien loukkaamisen johdosta koitunutta tosiasiallista vahinkoa, siltä osin kuin oikeudenloukkaajat tiesivät tai niillä oli riittävät perusteet tietää ryhtyneensä loukkaavaan tekoon.

- 90 Direktiivin 2004/48 8 artiklan 1 kohtaan perustuvan tietopyynnön yhteydessä lisäksi edellytys, jonka mukaan loukkaukset on toteutettava kaupallisessa yhteydessä, voi täytyä muun muassa silloin, kun muun henkilön kuin oletetun oikeudenloukkaajan ”on todettu tarjoavan loukkaavassa toiminnassa käytettäviä palveluja kaupallisessa laajuudessa”.
- 91 Nyt käsiteltävässä asiassa Mircomin tietopyyntö on – kuten tämän tuomion 82 kohdassa on todettu – kohdistettu internetyhteyden tarjoajaan, koska tätä pidetään henkilönä, jonka on todettu tarjoavan loukkaavassa toiminnassa käytettäviä palveluja kaupallisessa laajuudessa.
- 92 Pääasian oikeudenkäynnissä Mircomin esittämä pyyntö Telenetin osalta, joka tarjoaa loukkaavassa toiminnassa käytettäviä palveluja kaupallisessa laajuudessa, näyttää siis täyttävän tämän tuomion 90 kohdassa mainitun edellytyksen.
- 93 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on lisäksi joka tapauksessa tarkastettava, onko Mircom väärinkäyttänyt direktiivin 2004/48 3 artiklassa tarkoitettuja toimenpiteitä, menettelyjä ja oikeussuojakeinoja, ja mahdollisesti hylättävä kyseisen yhtiön esittämä pyyntö.
- 94 Direktiivin 2004/48 3 artiklassa asetetaan näet yleinen velvoite huolehtia etenkin siitä, että toimenpiteet, menettelyt ja oikeussuojakeinot kyseisessä direktiivissä tarkoitettujen immateriaalioikeuksien noudattamisen varmistamiseksi – näihin kuuluu saman direktiivin 8 artiklassa tarkoitettu tiedonsaantioikeus – ovat oikeudenmukaisia ja tasapuolisia ja niitä sovelletaan siten, että tarjotaan takeet niiden väärinkäytön estämiseksi.
- 95 Tällaisen väärinkäytön mahdollinen toteaminen riippuu kuitenkin täysin pääasian tosiseikkojen arvioinnista ja kuuluu siis ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen toimivaltaan. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin voisi tässä tarkoituksessa etenkin tutkia Mircomin toimintatavan arvioimalla, miten se ehdottaa sovintoratkaisuja oletetuille oikeudenloukkaajille, ja tarkastamalla, onko se todellisuudessa nostanut kanteita, jos sovintoratkaisuun ei suostuta. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin voisi myös tutkia, onko kaikkien nyt käsiteltävään asiaan liittyvien erityisten olosuhteiden nojalla ilmeistä, että Mircom pyrkii todellisuudessa epäiltyjen oikeudenloukkausten sovintoratkaisua koskevien ehdotusten varjolla saamaan tuloja asianomaisten käyttäjien liittymisestä kyseessä olevan kaltaiseen vertaisverkkoon sinällään pyrkimättä erityisesti torjumaan niitä tekijänoikeuden loukkauksia, joita kyseinen verkko aiheuttaa.
- 96 Edellä esitettyjen seikkojen nojalla toiseen kysymykseen on vastattava, että direktiiviä 2004/48 on tulkittava siten, että henkilö, joka on sopimuksen perusteella tiettyjen immateriaalioikeuksien haltija mutta joka ei itse käytä niitä vaan ainoastaan vaatii vahingonkorvausta oletetuilta oikeudenloukkaajilta, voi lähtökohtaisesti hyötyä kyseisen direktiivin II luvussa säädetyistä toimenpiteistä, menettelyistä ja oikeussuojakeinoista, jollei kyseisen direktiivin 3 artiklan 2 kohdassa säädetyin yleisen velvoitteen nojalla sekä kokonaisvaltaisen ja yksityiskohtaisen tutkinnan perusteella todeta, että hänen pyyntönsä merkitsee väärinkäyttöä. Erityisesti kyseisen direktiivin 8 artiklaan perustuvan tietopyynnön osalta on katsottava, että se on hylättävä myös, jos se ei ole perusteltu tai oikeasuhteinen, mikä ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on tarkastettava.

Kolmas ja neljäs kysymys

- 97 Alustavasti on huomautettava, että pääasiassa on kyse kahdesta erilaisesta henkilötietojen käsittelystä eli käsittelystä, jonka Media Protector on suorittanut jo alkuvaiheessa Mircomin lukuun vertaisverkon yhteydessä ja jossa käyttäjien, joiden internetyhteyksiä on väitetyksi käytetty tiettyä ajankohtana suojattujen teosten lataamiseksi näihin verkkoihin, IP-osoitteet tallennetaan, ja käsittelystä, joka Telenetin on Mircomin mukaan suoritettava myöhemmässä vaiheessa ja jossa yhtäältä tunnistetaan nämä käyttäjät vertaamalla toisiinsa kyseisiä IP-osoitteita ja niitä IP-osoitteita, jotka Telenet oli tuona samana ajankohtana antanut mainituille käyttäjille kyseistä lataamista varten, ja toisaalta toimitetaan Mircomille näiden samojen käyttäjien nimet ja osoitteet.
- 98 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pyytää neljännen kysymyksensä yhteydessä vastausta, joka koskee oikeutettua luonnetta asetuksen 2016/679 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan f alakohdan nojalla, pelkästään siltä osin kuin on kyse ensin mainitusta, jo suoritetusta käsittelystä.
- 99 Se pyrkii kolmannen kysymyksensä yhteydessä lisäksi selvittämään lähinnä, ovatko sen ensimmäisessä ja toisessa kysymyksessä esitetyt olosuhteet merkityksellisiä arvioitaessa oikeudenmukaisen tasapainon löytämistä yhtäältä immateriaalioikeuksien ja toisaalta yksityisyyden ja henkilötietojen suojan välillä erityisesti oikeasuhteisuuden arvioinnin yhteydessä.
- 100 Jos ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaisi unionin tuomioistuimen ensimmäiseen ja toiseen kysymykseen antamien vastausten perusteella, että Mircomin tietopyyntö täyttää direktiivin 2004/48 8 artiklassa, luettuna yhdessä sen 3 artiklan 2 kohdan kanssa, säädetyt edellytykset, on kuitenkin ymmärrettävä, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pyrkii kolmannella kysymyksellään selvittämään lähinnä, onko asetuksen 2016/679 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan f alakohtaa tulkittava pääasiassa kyseessä olevan kaltaisissa olosuhteissa siten, että se on esteenä viimeksi mainitulle, tämän tuomion 97 kohdassa kuvatun kaltaiselle myöhemmässä vaiheessa suoritettulle käsittelylle, vaikka kyseinen tietopyyntö täyttää mainitut edellytykset.
- 101 Näiden seikkojen nojalla ja tämän tuomion 38 ja 39 kohdassa mainitun oikeuskäytännön mukaisesti kolmas ja neljäs kysymys on muotoiltava uudelleen siten, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee niillä lähinnä, onko asetuksen 2016/679 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan f alakohtaa tulkittava siten, että se on esteenä yhtäältä sille, että immateriaalioikeuksien haltija ja kolmas osapuoli sen lukuun tallentavat järjestelmällisesti sellaisten vertaisverkon käyttäjien IP-osoitteet, joiden internetyhteyksiä väitetään käytetyn loukkaavassa toiminnassa, ja toisaalta sille, että näiden käyttäjien nimet ja postiosoitteet toimitetaan tälle haltijalle tai kolmannelle osapuolelle, jotta tämä voi nostaa vahingonkorvauskanteen siviilituomioistuimessa sen vahingon vuoksi, jota mainittujen käyttäjien väitetään aiheuttaneen.
- 102 Ensimmäiseksi on todettava pääasiassa kyseessä olevasta alkuvaiheen käsittelystä, että dynaaminen IP-osoite, jonka verkkomediapalvelujen tarjoaja tallentaa jonkun henkilön käydessä tämän palveluntarjoajan yleisön saataville asettamalla internetsivustolla, on tähän palveluntarjoajaan nähden asetuksen 2016/679 4 artiklan 1 alakohdassa tarkoitettu henkilötieto, jos palveluntarjoajalla on käytettävissään oikeudelliset keinot, joiden perusteella se voi tunnistaa kyseisen henkilön sellaisten lisätietojen avulla, jotka ovat tämän henkilön internetyhteyden tarjoajan käytettävissä (tuomio 19.10.2016, Breyer, C-582/14, EU:C:2016:779, 49 kohta).

- 103 Tällaisten osoitteiden tallentaminen niiden käyttämiseksi myöhemmin kannetta nostettaessa on siis asetuksen 2016/679 4 artiklan 2 alakohdassa tarkoitettua käsittelyä.
- 104 Tilanne on tällainen myös Mircomin osalta, jonka lukuun Media Protector kerää IP-osoitteet, siltä osin kuin Mircomilla on käytettävissään oikeudellinen keino, jonka perusteella se voi tunnistaa internetyhteyksien haltijat direktiivin 2004/48 8 artiklassa säädetyn menettelyn nojalla.
- 105 Kyseisen asetuksen 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan f alakohdan mukaan käsittely on lainmukaista ainoastaan, jos ja vain siltä osin kuin kyseinen käsittely on tarpeen rekisterinpitäjän tai kolmannen osapuolen oikeutettujen etujen toteuttamiseksi, paitsi milloin henkilötietojen suojaa edellyttävät rekisteröidyn edut tai perusoikeudet ja -vapaudet syrjäyttävät tällaiset edut, erityisesti jos rekisteröity on lapsi.
- 106 Kyseisessä säännöksessä säädetään siten kolmesta kumulatiivisesta edellytyksestä henkilötietojen käsittelyn lainmukaisuudelle, eli siinä edellytetään ensinnäkin, että käsittely tapahtuu rekisterinpitäjän tai kolmannen osapuolen oikeutetun edun toteuttamiseksi, toiseksi, että henkilötietojen käsittely on tarpeen oikeutetun edun toteuttamiseksi, ja kolmanneksi, että henkilön, jota tietosuojaa koskee, edut tai perusoikeudet ja -vapaudet eivät syrjäytä tätä etua (ks. vastaavasti direktiivin 95/46 7 artiklan f alakohdan osalta tuomio 4.5.2017, Rīgas satiksme, C-13/16, EU:C:2017:336, 28 kohta).
- 107 Koska asetuksella 2016/679 on kumottu ja korvattu direktiivi 95/46 ja koska kyseisen asetuksen merkityksellisillä säännöksillä on pääosin sama ulottuvuus kuin kyseisen direktiivin merkityksellisillä säännöksillä, mainittua direktiiviä koskeva unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö on sovellettavissa lähtökohtaisesti myös mainittuun asetukseen (ks. analogisesti tuomio 12.11.2020, Sonaecom, C-42/19, EU:C:2020:913, 29 kohta).
- 108 Oikeutetun edun toteuttamista koskevan edellytyksen osalta – ja jollei niistä tarkastuksista muuta johdu, jotka ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on suoritettava toisen kysymyksen yhteydessä – on katsottava, että rekisterinpitäjän tai kolmannen osapuolen intressi saada sellaisen henkilön, jonka väitetään vahingoittaneen hänen omaisuuttaan, henkilötiedot, jotta hän voisi nostaa kanteen vahingonkorvauksen vaatimiseksi tältä, on oikeutettu etu. Tätä analyysiä tukee asetuksen 2016/679 9 artiklan 2 kohdan e ja f alakohta, joissa säädetään, että tiettyjen henkilötietojen käsittelyä koskevaa kieltoa, jonka piiriin kuuluvat muun muassa luonnollisen henkilön seksuaalista käyttäytymistä ja suuntautumista koskevat tiedot, ei sovelleta, jos käsittely koskee henkilötietoja, jotka rekisteröity on nimenomaisesti saattanut julkisiksi, tai jos käsittely on tarpeen oikeusvaateen laatimiseksi, esittämiseksi tai puolustamiseksi (ks. vastaavasti direktiivin 95/46 8 artiklan 2 kohdan e alakohdan osalta tuomio 4.5.2017, Rīgas satiksme, C-13/16, EU:C:2017:336, 29 kohta).
- 109 Kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 131 kohdassa lähinnä huomauttanut, saatavien periminen asianmukaisesti voi olla tältä osin oikeutetun edun toteuttamista ja olla perusteena henkilötietojen käsittelylle asetuksen 2016/679 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan f alakohdassa tarkoitettulla tavalla (ks. analogisesti direktiivin 2002/58 osalta tuomio 22.11.2012, Probst, C-119/12, EU:C:2012:748, 19 kohta).
- 110 Henkilötietojen käsittelyn tarpeellisuutta oikeutetun edun toteuttamiseksi koskevasta edellytyksestä on muistutettava, että henkilötietojen suojaa koskevat poikkeukset ja rajoitukset on toteutettava täysin välttämättömän rajoissa (tuomio 4.5.2017, Rīgas satiksme, C-13/16, EU:C:2017:336, 30 kohta). Tämä edellytys voisi täytyä nyt käsiteltävässä asiassa, koska – kuten

julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 97 kohdassa huomauttanut – internetyhteyden haltijan tunnistaminen on usein mahdollista vain IP-osoitteen ja internetyhteyden tarjoajan toimittamien tietojen perusteella.

- 111 Lopuksi on todettava kyseessä olevien vastakkaisten oikeuksien ja etujen punnintaa koskevasta edellytyksestä, että se riippuu lähtökohtaisesti kunkin tapauksen konkreettisista olosuhteista (tuomio 4.5.2017, Rīgas satiksme, C-13/16, EU:C:2017:336, 31 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on arvioitava näitä erityisiä olosuhteita.
- 112 Tältä osin on todettava, että eri oikeuksien ja etujen välisen oikeudenmukaisen tasapainon löytämiseksi käytettävät mekanismit löytyvät itse asetuksesta 2016/679 (ks. analogisesti tuomio 29.1.2008, Promusicae, C-275/06, EU:C:2008:54, 66 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 113 Siltä osin kuin pääasian tosiseikat näyttävät kuuluvan samanaikaisesti asetuksen 2016/679 ja direktiivin 2002/58 soveltamisalaan, koska – kuten tämän tuomion 102 kohdassa mainitusta oikeuskäytännöstä ilmenee – käsitellyt IP-osoitteet ovat sekä henkilötietoja että liikennetietoja (ks. vastaavasti tuomio 6.10.2020, La Quadrature du Net ym., C-511/18, C-512/18 ja C-520/18, EU:C:2020:791, 152 kohta), on lisäksi tarkastettava, onko tällaisen käsittelyn lainmukaisuuden arvioinnissa otettava huomioon kyseisessä direktiivissä säädetty edellytykset.
- 114 Kuten direktiivin 2002/58 1 artiklan 2 kohdasta, luettuna yhdessä asetuksen 2016/679 94 artiklan 2 kohdan kanssa, ilmenee, kyseisen direktiivin säännöksillä näet täsmennetään ja täydennetään tätä asetusta sellaisten kansallisten säännösten yhdenmukaistamiseksi, joita tarvitaan muun muassa samantasoisien perusoikeuksien ja -vapauksien, erityisesti yksityisyyttä koskevan oikeuden, suojan varmistamiseksi henkilötietojen käsittelyssä sähköisen viestinnän alalla (ks. vastaavasti tuomio 2.10.2018, Ministerio Fiscal, C-207/16, EU:C:2018:788, 31 kohta ja tuomio 6.10.2020, La Quadrature du Net ym., C-511/18, C-512/18 ja C-520/18, EU:C:2020:791, 102 kohta).
- 115 Tältä osin on huomautettava, että direktiivin 2002/58 5 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on kiellettävä se, että muut henkilöt kuin käyttäjät ilman kyseisten käyttäjien nimenomaista suostumusta kuuntelevat, salakuuntelevat, tallentavat tai muulla tavalla sieppaavat tai valvovat viestintää ja siihen liittyviä liikennetietoja, jollei se ole laillisesti sallittua kyseisen direktiivin 15 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Mainitun direktiivin 6 artiklan 1 kohdan mukaan on lisäksi niin, että tilaajia ja käyttäjiä koskevat liikennetiedot, jotka yleisen viestintäverkon tai yleisesti saatavilla olevien sähköisten viestintäpalvelujen tarjoaja käsittelee ja tallentaa, on poistettava tai tehtävä nimettömiksi, kun niitä ei enää tarvita viestinnän välittämiseen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta muun muassa saman direktiivin 15 artiklan 1 kohdan soveltamista.
- 116 Henkilötietojen luottamuksellisuuden takaamista koskevasta velvollisuudesta tehtyjen poikkeuksien luettelo päätetään mainitun 15 artiklan 1 kohdassa viittaamalla nimenomaisesti direktiivin 95/46 13 artiklan 1 kohtaan, joka vastaa pääosin asetuksen 2016/679 23 artiklan 1 kohtaa, jonka mukaan rekisterinpitäjään tai henkilötietojen käsittelijään sovellettavassa sekä unionin oikeudessa että jäsenvaltion lainsäädännössä voidaan vastedes lainsäädäntötoimenpiteellä rajoittaa henkilötietojen luottamuksellisuutta koskevan velvollisuuden ulottuvuutta sähköisen viestinnän alalla, jos kyseisessä rajoituksessa noudatetaan keskeisiltä osin perusoikeuksia ja -vapauksia ja se on demokraattisessa yhteiskunnassa

- välttämätön ja oikeasuhteinen toimenpide, jotta voidaan taata muun muassa muiden henkilöiden oikeuksien ja vapauksien suojele sekä yksityisoikeudellisten kanteiden täytäntöönpano (ks. vastaavasti tuomio 29.1.2008, *Promusicae*, C-275/06, EU:C:2008:54, 53 kohta).
- 117 Lisäksi se, että kyseisen asetuksen 23 artiklan 1 kohdan j alakohta koskee vastedes nimenomaisesti yksityisoikeudellisten kanteiden täytäntöönpanoa, on tulkittava siten, että siinä ilmaistaan unionin lainsäätäjän tahto vahvistaa unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö, jonka mukaan omaisuudensuojaa ja tilanteita, joissa tekijät pyrkivät saamaan kyseistä suojaa siviiliprosessin yhteydessä, ei ole milloinkaan suljettu direktiivin 2002/58 15 artiklan 1 kohdan soveltamisalan ulkopuolelle (ks. vastaavasti tuomio 29.1.2008, *Promusicae*, C-275/06, EU:C:2008:54, 53 kohta).
- 118 Jotta sellaisten henkilöiden, joiden internetyhteyttä on käytetty suojattuja teoksia sisältävien tiedostojen osien lataamiseen vertaisverkkoon, IP-osoitteiden tallentamisen kaltaista käsittelyä näiden IP-osoitteiden haltijoiden nimien ja postiosoitteiden ilmaisemista koskevan pyynnön esittämiseksi voitaisiin pitää lainmukaisena, koska se täyttää asetuksessa 2016/679 säädetyt edellytykset, on siis erityisesti tarkastettava, onko kyseinen käsittely direktiivin 2002/58 edellä mainittujen säännösten mukaista, koska viimeksi mainitussa direktiivissä konkretisoidaan sähköisten viestintävälineiden käyttäjien osalta yksityiselämän kunnioittamista ja henkilötietojen suojelelu koskevat perusoikeudet (ks. vastaavasti tuomio 6.10.2020, *La Quadrature du Net ym.*, C-511/18, C-512/18 ja C-520/18, EU:C:2020:791, 109 kohta).
- 119 Koska ennakkoratkaisupyynnössä ei ole täsmennetty oikeudellista perustaa *Mircomin* mahdollisuudelle saada *Telenetin* säilyttämät IP-osoitteet, unionin tuomioistuin ei kuitenkaan voi antaa ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle hyödyllisiä ohjeita siitä, loukataanko alkuvaiheessa suoritettuna kaltaisella käsittelyllä, jossa kyseiset IP-osoitteet tallennetaan, mainittuja perusoikeuksia, kun otetaan huomioon direktiivissä 2002/58 vahvistetut säännöt sekä vastakkaisten oikeuksien ja etujen punnintaa koskeva edellytys. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on arvioitava merkityksellistä kansallista säännöstöä unionin oikeuden ja erityisesti direktiivin 2002/58 5, 6 ja 15 artiklan valossa.
- 120 Toiseksi on todettava *Telenetin* myöhemmässä vaiheessa suorittamasta käsittelystä, jossa tunnustetaan näiden IP-osoitteiden haltijat ja toimitetaan *Mircomille* kyseisten haltijoiden nimet ja postiosoitteet, että direktiivin 2004/48 8 artiklaan perustuva pyyntö, joka rajoittuu loukkaavassa toiminnassa mukana olleiden käyttäjien nimien ja osoitteiden toimittamiseen, on sen tavoitteen mukainen, jona on vahvistaa oikeudenmukainen tasapaino immateriaalioikeuksien haltijoiden tiedonsaantioikeuden ja näiden käyttäjien henkilötietojen suojelelu koskevan oikeuden välillä (ks. vastaavasti tuomio 9.7.2020, *Constantin Film Verleih*, C-264/19, EU:C:2020:542, 37 ja 38 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 121 Pelkästään tällaisten sähköisten viestintävälineiden käyttäjien henkilöllisyyttä koskevien tietojen perusteella ei näet voida tavallisesti selvittää suoritettuna viestinnän päivämäärää, kellonaikaa, kestoja ja vastaanottajia eikä myöskään paikkoja, joissa viestintä on tapahtunut, tai viestinnän määrää tiettyjen henkilöiden kanssa tietynä ajanjaksona, joten niistä ei saada näiden käyttäjien henkilöllisyyden ja osoitteiden kaltaisia yhteystietoja lukuun ottamatta mitään tietoa tietystä viestinnästä eikä siis heidän yksityiselämästään. Kyseisiä tietoja koskevasta toimenpiteestä aiheutuvaa puuttumista ei siten lähtökohtaisesti voida pitää vakavana (ks. vastaavasti tuomio 2.3.2021, *Prokuratuur* (Sähköiseen viestintään liittyvien tietojen saannin edellytykset), C-746/18, EU:C:2021:152, 34 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

- 122 Pääasian tilanteessa Mircomin tietopyyntö edellyttää silti, että Telenet vertaa toisiinsa Mircomin lukuun tallennettuja dynaamisia IP-osoitteita ja Telenetin mainituille käyttäjille antamia IP-osoitteita, joiden avulla nämä käyttäjät ovat voineet olla mukana kyseessä olevassa vertaisverkossa.
- 123 Kuten tämän tuomion 113 kohdassa mainitusta oikeuskäytännöstä ilmenee, tällainen pyyntö koskee näin ollen liikennetietojen käsittelyä. Direktiivin 2004/48 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen henkilöiden oikeus liikennetietojen suojaan on osa kaikille kuuluvaa perusoikeutta heidän henkilötietojensa suojaamiseen, joka taataan perusoikeuskirjan 8 artiklassa ja asetuksessa 2016/679, sellaisena kuin sitä on täsmennetty ja täydennetty direktiivillä 2002/58 (ks. vastaavasti tuomio 16.7.2015, *Coty Germany*, C-580/13, EU:C:2015:485, 30 kohta).
- 124 Direktiivissä 2004/48 säädettyjen toimenpiteiden soveltaminen ei näet voi vaikuttaa asetuksen 2016/679 ja direktiivin 2002/58 soveltamiseen (ks. vastaavasti tuomio 16.7.2015, *Coty Germany*, C-580/13, EU:C:2015:485, 32 kohta).
- 125 Unionin tuomioistuin on tältä osin jo todennut, että direktiivin 2004/48 8 artiklan 3 kohta, luettuna yhdessä direktiivin 2002/58 15 artiklan 1 kohdan ja direktiivin 95/46 7 artiklan f alakohdan kanssa, ei ole esteenä sille, että jäsenvaltiot säätävät velvollisuudesta luovuttaa yksityisille henkilötietoja, jotta siviilituomioistuimissa voidaan panna vireille menettely tekijänoikeuksien loukkauksien vuoksi, mutta siinä ei myöskään edellytetä, että kyseiset valtiot säätävät tällaisesta velvollisuudesta (ks. vastaavasti tuomio 19.4.2012, *Bonnier Audio ym.*, C-461/10, EU:C:2012:219, 55 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja tuomio 4.5.2017, *Rigas satiksmē*, C-13/16, EU:C:2017:336, 34 kohta).
- 126 On kuitenkin todettava, että direktiivin 95/46 7 artiklan f alakohdan tavoin asetuksen 2016/679 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan f alakohta ja kyseisen asetuksen 9 artiklan 2 kohdan f alakohta eivät sisällä – vaikka niitä sovelletaan välittömästi kaikissa jäsenvaltioissa SEUT 288 artiklan toisen kohdan nojalla – internetyhteyden tarjoajan kaltaisen kolmannen osapuolen velvollisuutta toimittaa kyseisen asetuksen 4 artiklan 9 alakohdassa tarkoitettua vastaanottajan ominaisuudessa toimiville yksityishenkilöille henkilötietoja, jotta siviilituomioistuimissa voidaan panna vireille menettely tekijänoikeuksien loukkauksien vuoksi, vaan siinä vain säännellään kysymystä rekisterinpitäjän itsensä tai mainitun asetuksen 4 artiklan 10 alakohdassa tarkoitettua kolmannen osapuolen suorittaman käsittelyn lainmukaisuudesta.
- 127 Telenetin kaltainen internetyhteyden tarjoaja voitaisiin siis velvoittaa tällaiseen toimittamiseen ainoastaan sellaisen direktiivin 2002/58 15 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua toimenpiteen perusteella, jolla rajoitetaan muun muassa kyseisen direktiivin 5 ja 6 artiklassa säädettyjen oikeuksien ja velvollisuuksien ulottuvuutta.
- 128 Koska ennakkoratkaisupyynnössä ei ole mitään tätä koskevaa mainintaa, ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on tarkastettava oikeudellinen perusta sekä sille, että Telenet säilyttää IP-osoitteet, joiden toimittamista Mircom pyytää, että sille, että nämä osoitteet toimitetaan Mircomille.
- 129 Direktiivin 2002/58 6 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaan näet se, että sähköisten viestintäpalvelujen tarjoajat säilyttävät IP-osoitteet sitä ajanjaksoa pidemmän ajan, jota varten kyseiset tiedot on annettu, ei lähtökohtaisesti ole tarpeen kyseessä olevien palvelujen laskuttamiseksi, joten verkkorikosten paljastaminen voi tästä syystä osoittautua mahdottomaksi, jollei voida turvautua

direktiivin 2002/58 15 artiklan 1 kohtaan perustuvaan lainsäädännölliseen toimenpiteeseen (ks. vastaavasti tuomio 6.10.2020, La Quadrature du Net ym., C-511/18, C-512/18 ja C-520/18, EU:C:2020:791, 154 kohta).

- 130 Kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 104 kohdassa pääosin huomauttanut, jos IP-osoitteiden säilyttäminen tällaisen lainsäädännöllisen toimenpiteen nojalla tai ainakin niiden käyttäminen muissa kuin 6.10.2020 annetussa tuomiossa La Quadrature du Net ym. (C-511/18, C-512/18 ja C-520/18, EU:C:2020:791) lainmukaisiksi todetuissa tarkoituksissa olisi katsottava unionin oikeuden vastaiseksi, pääasian tietopyyntö menettäisi tarkoituksensa.
- 131 Jos ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen suorittamista tarkastuksista seuraa, että on olemassa direktiivin 2002/58 15 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kansallisia lainsäädännöllisiä toimenpiteitä, joilla rajoitetaan kyseisen direktiivin 5 ja 6 artiklassa vahvistettujen sääntöjen soveltamisalaa ja joita voitaisiin hyödyllisesti soveltaa nyt käsiteltävässä asiassa, ja olettaen, että unionin tuomioistuimen kaikissa tämän tuomion edellä olevissa kohdissa antamien tulkintaan liittyvien seikkojen perusteella on myös ilmeistä, että Mircomilla on asiavaltuus ja että sen tietopyyntö on perusteltu ja oikeasuhteinen eikä merkitse väärinkäyttöä, on katsottava, että edellä mainitut käsittelyt ovat asetuksessa 2016/679 tarkoitettulla tavalla lainmukaisia.
- 132 Edellä esitettyjen seikkojen perusteella kolmanteen ja neljänteen kysymykseen on vastattava, että asetuksen 2016/679 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan f alakohtaa, luettuna yhdessä direktiivin 2002/58 15 artiklan 1 kohdan kanssa, on tulkittava siten, että se ei lähtökohtaisesti ole esteenä sille, että immateriaalioikeuksien haltija ja kolmas osapuoli sen lukuun tallentavat järjestelmällisesti sellaisten vertaisverkon käyttäjien IP-osoitteet, joiden internetyhteyksiä väitetään käytetyn loukkaavassa toiminnassa, eikä sille, että näiden käyttäjien nimet ja postiosoitteet toimitetaan tälle haltijalle tai kolmannelle osapuolelle, jotta tämä voi nostaa vahingonkorvauskanteen siviilituomioistuimessa sen vahingon vuoksi, jota mainittujen käyttäjien väitetään aiheuttaneen, kuitenkin sillä edellytyksellä, että tämän immateriaalioikeuksien haltijan tai tällaisen kolmannen osapuolen tämän suuntaiset aloitteet ja pyynnöt ovat perusteltuja ja oikeasuhteisia eivätkä merkitse väärinkäyttöä ja niiden oikeudellinen perusta on direktiivin 2002/58 15 artiklan 1 kohdassa tarkoitettussa kansallisessa lainsäädännöllisessä toimenpiteessä, jolla rajoitetaan kyseisen direktiivin 5 ja 6 artiklassa vahvistettujen sääntöjen soveltamisalaa.

Oikeudenkäyntikulut

- 133 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (viides jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

- 1) Tekijänoikeuden ja lähioikeuksien tiettyjen piirteiden yhdenmukaistamisesta tietoyhteiskunnassa 22.5.2001 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/29/EY 3 artiklan 1 ja 2 kohtaa on tulkittava siten, että kyseisessä säännöksessä tarkoitettua yleisön saataviin saattamista on se, että vertaisverkon käyttäjän päätelaitteelta ladataan kyseisen verkon muiden käyttäjien päätelaitteille mainitun käyttäjän aiemmin verkosta lataamia suojatun teoksen sisältävän mediatiedoston osia,**

vaikka kyseisiä osia itsessään voidaan käyttää vasta sitten, kun tietty määrä näitä osia on ladattu verkosta. Merkitystä ei ole sillä, että BitTorrent-asiakasohjelman asetusten vuoksi kyseinen ohjelma suorittaa tämän verkkoon lataamisen automaattisesti, kun käyttäjä on päätelaiteella, jolta käsin mainittu lataaminen tapahtuu, tilannut kyseisen ohjelman ja antanut suostumuksensa sen soveltamiselle sen jälkeen, kun hänelle on asianmukaisesti ilmoitettu sen ominaisuuksista.

- 2) Teollis- ja tekijänoikeuksien noudattamisen varmistamisesta 29.4.2004 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2004/48/EY on tulkittava siten, että henkilö, joka on sopimuksen perusteella tiettyjen immateriaalioikeuksien haltija mutta joka ei itse käytä niitä vaan ainoastaan vaatii vahingonkorvausta oletetuilta oikeudenloukkaajilta, voi lähtökohtaisesti hyötyä kyseisen direktiivin II luvussa säädetystä toimenpiteistä, menettelyistä ja oikeussuojakeinoista, jollei kyseisen direktiivin 3 artiklan 2 kohdassa säädetyn yleisen velvoitteen nojalla sekä kokonaisvaltaisen ja yksityiskohtaisen tutkinnan perusteella todeta, että hänen pyyntönsä merkitsee väärinkäyttöä. Erityisesti kyseisen direktiivin 8 artiklaan perustuvan tietopyynnön osalta on katsottava, että se on hylättävä myös, jos se ei ole perusteltu tai oikeasuhteinen, mikä ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on tarkastettava.
- 3) Luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta 27.4.2016 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679 (yleinen tietosuojasetus) 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan f alakohdan, luettuna yhdessä henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla 12.7.2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/58/EY (sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi), sellaisena kuin se on muutettuna 25.11.2009 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2009/136/EY, 15 artiklan 1 kohdan kanssa, on tulkittava siten, että se ei lähtökohtaisesti ole esteenä sille, että immateriaalioikeuksien haltija ja kolmas osapuoli sen lukuun tallentavat järjestelmällisesti sellaisten vertaisverkon käyttäjien IP-osoitteet, joiden internetyhteyksiä väitetään käytetyn loukkaavassa toiminnassa, eikä sille, että näiden käyttäjien nimet ja postiosoitteet toimitetaan tälle haltijalle tai kolmannelle osapuolelle, jotta tämä voi nostaa vahingonkorvauskanteen siviilituomioistuimessa sen vahingon vuoksi, jota mainittujen käyttäjien väitetään aiheuttaneen, kuitenkin sillä edellytyksellä, että tämän immateriaalioikeuksien haltijan tai tällaisen kolmannen osapuolen tämän suuntaiset aloitteet ja pyynnöt ovat perusteltuja ja oikeasuhteisia eivätkä merkitse väärinkäyttöä ja niiden oikeudellinen perusta on direktiivin 2002/58, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 2009/136, 15 artiklan 1 kohdassa tarkoitettussa kansallisessa lainsäädännöllisessä toimenpiteessä, jolla rajoitetaan kyseisen direktiivin, sellaisena kuin se on muutettuna, 5 ja 6 artiklassa vahvistettujen sääntöjen soveltamisalaa.

Allekirjoitukset